

Volter Kilpi

Parsifal

VOLTER KILPI

PARSIFAL

PARSIFAL

KERTOMUS GRAALIN RITARISTA

KIRJOITTANUT

VOLTER KILPI

HELSINGISSÄ
KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ OTAVA

HELSINGISSÄ
PÄIVÄLEHDEN KIRJAPAINOSSA

1902

Sisällys:

Proloogi	siv. 7
I. Parsifal ja Herzeloyde	” 13
II. Parsifal ilona	” 31
III. Parsifal suruna	” 69
IV. Parsifal ja Konviramur	” 85
Epiloogi	” 115

PROLOOGI

Graalin temppeli on marmorista, ja korkeana se seisoo äänettömässä puistossa tummain vesien partaalla. Vedet lepäävät viileinä temppelin edessä, ja korkeat kalpeat puut katsovat totista kuvastustaan niiden sylissä.

Graalin temppeli hiljaisessa puistossaan on puhtauden temppeli, ja sen korkeassa kuorissa polvistuu puhtauden pappi, Graalin ylhäinen kuningas, Graalin pyhän maljan edessä. Suurena hartautena kasvaa Graalin kuninkaan rinta, kun hän polvistuu Graalin maljan edessä.

Graalin pyhän maljan edessä tulvii nimittäin puhdas ja syväpalava ihminen maailman liikutus-sydämeksi ja valaisee ihanan ilon heijastuksena maailman. Graalin temppeli onkin nöyrän ilon ja ylistävän rukouksen valkea temppeli ja sen malja palaa maailman pyhimmän hartauden tulena.

Mutta nyt hymisee suru siinä pyhässä temppelissä ja matalat virret humajavat yötä

päivää sen korkeassa kuorissa. Graalin pyhän maljan edessä ei kestä nimittäin kuin puhdas rinta ja mustana nääntyy syntinen sen edessä. Nyt on Graalin kuningas sammunut puhtaudesta, ja siksi ovat helentävät rukoukset kuolleet hänen rinnassaan ja siksi lepää murheen huntu Graalin temppelin ja maailman ylitse.

Anfortas, Graalin kuningas ja Graalin pyhä pappi, on tehnyt synnin ja verhonut rintansa puhtauden. Toisen naisen sylissä, kuin oman sydämensä naisen, on Anfortas riutunut, siksi sammuu hänen silmänsä ja sydämensä pimeänä kärsimyksenä, kun hän polvistuu temppelin pyhässä kuorissa ja siksi levittää nääntymys vaipuvat siipensä hartauksien kirkon ylitse.

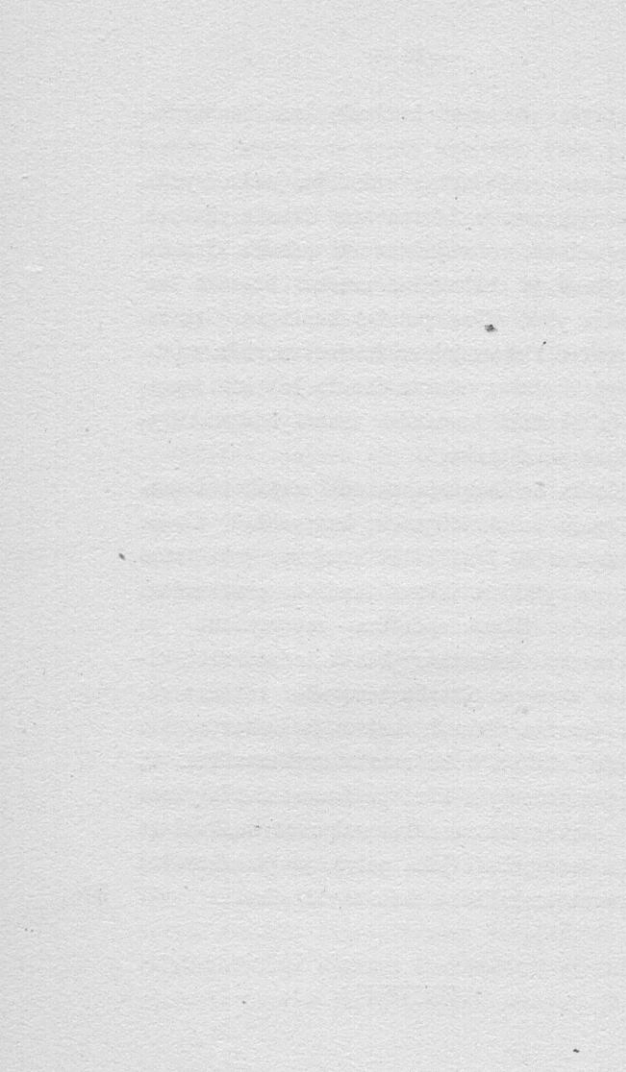
Herzeloyden, puolisonsa, sielunsa herättäjän syvänäkätsovan Herzeloyden, jonka rinnalla sydän hiljeni ihanaksi liikutettuna, hänet on Anfortas unhoittanut, ja nyt on hänen silmissään ja sydämessään helteämätön nääntynyt tuijotus, kun hän polvistuu Graalin ankaran maljan edessä. Ei herää Graalin kuningas Graalin maljan edessä maailman puhtaimman liikutuksen kummuntana, hän riutuu pimeänä, siksi asuu vapahtumaton tuska Graalin marmorisessa temppelissä, jossa huntukasvoiset neitsyet lannistunutmielisinä polvistuvat pilarien juurilla, silmät maassa, ja siksi

on suljettu painunut huokailu maailman rinnassa.

Vasta uusi kirkas rukoilija, jonka sydän nousee rikkaana ja leimuavana Graalin ylhäisen maljan edessä, voi vapahtavasti rukoilla Graalin temppelissä ja hälventää mustat haaveet sen temppelin yltä. Uusi puhdas kuningas, Graalin kuningasten kirkasmieli sankarisukua, hän vasta voi heleärintaisena valaista Graalin hämärän temppelin ja herättää hartauden ihana-ylentävät hyminäykset maailmassa.

Koska on saapuva se uusi vapahtava sankari Graalin surunääntyvään temppeliin? Koska on saapuva se uusi heleä sankari, joka taas virvoittaa ylhäiset säteet ihmisten pimenneissä rinnoissa? Häntä odottaa murtuvaotsa ja murtuvamieli Anfortas, häntä odottavat polvistuvat neitsyet Graalin temppelin viilleiden pilarien juurilla, häntä, totista ja kirkasta ilon sankaria odottaa koko masentunut maailma. O, että pian ilmestyisi hän, tämä uusi sädehdyksen tähti, sillä riutuvammiksi vaipuvat huokaukset Graalin temppelissä joka päivä, ja pimeämmiksi sammuvat tuskallisina tuijottavat silmät!

I.

PARSIFAL
JA
HERZELOYDE

I.

Parsifal on kirkas lapsi. Parsifal on äitinsä Herzelayden sydämen tähti. Hiljaisessa linnassa, jonka ympärillä valkeat koivut kasvavat, asuu hohtosilmä Parsifal äitinsä Herzelayden kanssa.

Äitinsä, hento- ja kaukaismieli Herzelayden, äitinsä, Graalin lumirinta kuningattaren kanssa asuu Parsifal hiljaisessa linnassa koivujen keskellä. Parsifal, äitinsä silmäterä.

Koivut ovat valkeat ja korkeat sen linnan ympärillä, siniset ovat kukkaset niiden koivujen siimeksessä, ja linnut visertävät iloisesti niiden oksilla. Käsi äitinsä kädessä käy Parsifal koivujen välillä kukkasten keskellä; äidillensä poimii Parsifal siniset kukkaset, äidillensä kertoo Parsifal lintujen sanat ylhäällä oksilla.

Syliinsä nostaa Herzelayde lapsensa koivujen keskellä, äitiänsä suutelee Parsifal, kun

hän nostaa hänet syliinsä koivujen keskellä. Hellittää kukkaset käsistään, kiertää kätensä hänen kaulaansa ja suutelee äitiänsä. Onko maassa niin sinikaunista kukkasta, kuin ovat hänen äitinsä silmät? Ovatko koivujen lehdet niin kultaiset auringossa, kuin ovat hänen äitinsä hiukset? Onko metsässä kahta niin rai-kasta marjaa, kuin ovat hänen äitinsä huulet? Suutelee äitiänsä.

Äitinsä sylissä istuu Parsifal, äitinsä kä-dessä käy Parsifal. Näkee kukkaset ja kuulee linnut äitinsä rinnalla. Hiljenee kyyneliseksi iltai-ten vesien edessä, hykähtää riemuna aamun livertäessä ympärillä. Niinkuin punainen kirkas kukkanen kirpoo Parsifal äitinsä rinnalla. Äi-tinsä riemutähti ja kultalapsi.

II.

Miksi värisee Herzeloyden silmä ja sydän, kun hän katsoo Parsifaliansa?

Herzeloyde, hunturinta, vavahtaa lapsensa tähden. Lapsensa, keltahiuksisen Parsifalinsa tähden, jonka edestä hän vuodattaisi sydämensä liikutettuna kyynelenä, tai kuolisi huokauksena. Herzeloyde vavahtaa ja särkyä lapsensa Parsifalin tähden: kuinka on hänen hentokirkas lapsensa kestävä elämän?

Maailma on kova, maailma on kova, Herzeloyde on kerran tuntenut sen kovan maailman. Hän muisti, hän muisti, Anfortaan, korkeamieli kuninkaansa syliin, jonka edessä sydän heräsi lempeänä loisteena ja silmä viihtyi sielun silmäksi, hänen syliinsä oli Herzeloyde hiipinyt kerran, oli valkoismielisenä hiipinyt polvelle ja nostanut hennon kätensä kaulalle, silloin oli Anfortas työntänyt hänet puoleen, ja kun hän

oli ihmettelevänä katsonut kuninkaansa silmiin, olivat ne tuijottaneet häneen välinpitämättöminä niinkuin vieraaseen naiseen, sinä silmänräpäyksenä oli hän ikäänkuin sammunut, oli lähtenyt hiljaisena kuninkaansa tyköä, ja asui siitä saakka yksin linnassansa lapsensa Parsifalin kanssa, lumirintaisena, mutta siitä päivästä vapisi hän, kun hän ajatteli maailmaa siellä ulkona.

Maaailma on kova, kylmäskeleisena runtelee se värähtävän rinnan hennot aukeavat liljakukkaset. Herzeloyden silmät täyttyvät kyyneillä, kun hän katselee lastansa, Parsifalia. Onko hänenkin lapsensa, hänen keltahiuksinen Parsifalinsa, jonka pää lepää niin rakkaana hänen povellaan, onko hänkin saava rintansa liljat tallatuiksi? Herzeloyde hyrskähtäisi itkemään, ellei hän saisi kätkeytyksi kasvojansa Parsifalin pehmeihin ruskeihin hiuksiin.

O, hän kätkisi, kätkisi maailman lapseltansa, kätkisi uneksi, väräjäväksi uneksi Parsifalin suurien silmien edestä. Kangastelevaksi uneksumusmaaksi hän sen loihtisi Parsifalillensa, jossa kukkaset kuin kalpeat syttyneet tähdet loistaisivat kedoilla, ja jossa viileänylhäiset puistot kajastelevain vesien partailla viihdyttäisivät ihmisen ristissäkätiseksi.

Hiljaisessa uneksuvassa linnassa kasvattaa Herzeloyde lapsensa yksin ja kutoo valkounisen rintansa uneksumusharsoilla lapsensa mielen. Hän särkyisi sydämessään, kun hän ajattelisi, että hänen Parsifalinsa saisi tietää oikean raskas-silmäisen elämän. Omalla vavahtavalla povellaan hän hänen tahtoisi suojella sen maailman kovilta käsiltä ja kovilta silmiltä.

III.

Parsifal kasvaa äitinsä rinnalla, äitinsä sylissä istuu Parsifal, äitinsä kädessä käyskelee Parsifal, katselee kukkaset ja kuuntelee linnut, ihmettelee illat äitinsä sylissä äitinsä kyynelsilmäisyyttä, mutta aamut hän käsittää kirjavia perhosia puiston kukkasten keskellä.

Kuinka ihmeellistä on käyskellä äitinsä rinnalla! Kukkaset varsinkin ovat ihmeelliset silloin; ne katsovat niin heleinä ja totisina, että on täysi työ estää itseään hyrskähtämästä itkuun, kun ne ovat niin kauniit. Ja metsässä joskus, kun käyskelee äitinsä kädessä, herää joku lintu metsän keskellä laulamaan. Ei sitä ymmärrä, miksi se ääni niin suloisena varisee sydämelle, mutta kun näkee äidinkin seisahduneen sitä kuuntelemaan, täytyy yht'äkkiä ottaa rinnastaan kiinni ja puhjeta polttaviin kyyneliin. Kun äiti ihmettelevänä katsoo sitä, ei osaa muuta

kuin puhua, että lintu lauloi, ja sitte, kun äidinkin silmissä heräävät kyyneleet, hyrskähtää vielä haikeammasti itkemään, mutta samassa tuntee itsensä niin ihanasti valaistuksi, että suutelisi äitinsäkin yhtäläiseksi. Miksi hivelee niin ihana kaipaus sydäntä, kun pitelee äitinsä kädestä ja seuraa äitinsä silmiä? Silmäin ympärillä heijastaa silloin aina lempeä kajastus ja suloiset polttavat kyyneleet ovat silmissä läsnä.

Niin kasvaa Parsifal äitinsä rinnalla, hänen silmansä hohtavat, mutta rintansa on hiljaisimman kyynelen liikutusta, äitinsä sydämellä hän kuuntelee lintuja ja katselee kukkasia. Niin kasvaa Parsifal, silmänsä heräävät sinisemmiksi ja hiuksensa kellertyvät, yhä vaeltaa hän äitinsä rinnalla vaaleitten koivujen varjossa, yhä seisoo hän illat ikkunassa äitinsä olkaan nojaten ja katselee vaaleitten koivujen ylitse kaukaisille seesteisille illan vesille ja hiljenee.

Nuorukaiseksi, pitkähiuksiseksi nuorukaiseksi kasvaa Parsifal äitinsä rinnalla. Nuorukaiseksi, joka jo istuu yksinkin ja haamuilee omia kaipausuneksumisiensa. Tunnetteko nuorukaisen, kun hänen rinnassaan ensin herää kaipausmieli kuin kalpealehtinen palmu? Tummat huokaukset virkoavat rinnassa, välistä hän pysyy koko päivät suur'- ja syväsilmäisenä ja etsii yksi-

näisyyttä, että saisi huo'ata rintansa selkeäksi. Tummat unet heräsivät Parsifalissakin, ja useasti jätti hän äitinsä ja lähti yksin käyskelemään hiljaisia metsiä. Niinkuin surullisia ja kalpeita ulpukukkasia puhkeili mielessä. Hän ikävöitsi nimittäin, ikävöitsi maailmalle, josta hänen äitinsä joskus väräjävinä iltoina oli puhunut niin hivelevät sanat. Pitkät hetket seisoi hän välistä ja katsoi vaaleiden koivujen välitse kosteihin ja väriseviin tähtiin siellä kaukaisella taivaalla. Siellä värisi se maailma kalpeiden tähtien alla ja sinne ikävöitsi hän vaaleasti. Hän näki korkeat hämäret kirkot viileissä puistoissa, näki kirkkojen sinerväleijailevaan hämäärään, jossa hunturintaiset neitsyet polvistuivat pilarien juurilla; itse heräsi niiden kirkkojen hämäärään, tunsu sielullaan ne polvistuvat neitsyet, joiden silmät kuulsivat väräyksinä huntujen alta, urkujen hymistessä polvistui itse sen virren leijailun kannattamana liihottavasti kivilattialle. Toisinaan taas heräsivät korkeat hohtava-ikkunaiset linnat mielessä. Linnojen ikkunoissa istuivat neidot, kädet raukeina ikkunan laudoilla, ja katselivat hopeankelmeille puistoille linnain edessä. Ihana soitto valui niistä ikkunoista puistoihin, suloisempi ikävä hiipi ihmiseen sentään niitä neitoja katsoessa. Silkkihimmeässä salissa olisi hivelevän

soiton kannattamana liehunut niiden neitojen kanssa, kätensä hoikalla varrella, joka taipui tanssissa, kuin kukkasen varsi kastehelmen alla, silmänsä neidon silmässä, joiden välkähatelyä pitkät ripset salasivat, omassa sydämessä kuin valuvaa kultarihmaa. Sinne maailmalle, oudolle, suurelle maailmalle väräjäivien tähtien alla, jossa ihmiset viihtyvät sielusilmäisinä toin-toisensa edessä, ja josta hänen äitinsä valkokukkaiset kertomukset aina puhuivat, sinne hänen oli ikävä, suuri sairastava ikävä, sitä maailmaa hän kuvaili sydämessään aina ja katseli kaukaisia tähtiä vettyvillä silmillä.

Niin kasvaa nuori Parsifal, ja kalpeakasvoinen kaipaus katsoo häntä sydämeen. Mutta ei hän aina värise ikävöimisen sienenä, ilokin sykähtelee hänellä sydämessä. Sillä elämä on niinkuin vilkkaita välkkyviä tähtiä, jotka satelevat sydämelle, eikä taida muuta kuin loistaa hohtosilmäiseksi elämän edessä. Kukkasten silmät visertävät ja lintujen laulu on sulakultaista ilon helinää, herkättävänä kyynelenä polttaa mieli kaiken sen ilohelmisyyden edessä. Niin on Parsifalin elämä ja jos joku kysyisi häneltä, elääkö hän ilon sykähtävänä tähtenä, vai onko hän kaipauksen hiipinyttä kyyneltä, ei hän osaisi vastata siihen, mutta joka päivä tuntee hän

mielensä leimuvan polttavammaksi, niin että lopulta sekä hänen ilonsa että kaipauksensakin olivat yhtä ainoata suurta ja kuumaa kyyneltä, joka värisi silmässä aina.

IV.

Herzeloyde istui ikkunassaan ja kyyneltyi, istui ikkunassaan yksin ja kyyneltyi. Sinne metsien varjoon oli siniviitta Parsifal kadonnut, peittynyt koivujen väliin, huulillaan iloinen torvi.

Herzeloyde itki. Hänen lapsensa Parsifal oli lähtenyt maailmalle. Oli lähtenyt maailmalle. Herseloyde oli valkea kuin valkoisin liina, kalpeat ja hoikat kätensä poskillansa, kun hän katseli metsään sinne, jonne Parsifal oli kadonnut. Hänen yksinäinen lapsensa maailman avaran taivaan alla.

Herzeloyde muisti. Yhtenä aamuna oli sininen ritari ratsastanut valkean linnan ohitse, sininen torveasoittava ritari, sen oli Parsifal kohdannut metsässä ja samana päivänä oli hän astunut äitinsä eteen, silmänsä loistavina. «Äitini, anna sininen vaippa minulle, ja tulirintainen ratsu, suutele otsalle minua, suloinen äi-

tini, minä lähden maailmalle, jossa siniviittaiset ritarit ratsastavat ja polvistuvat kukkasmieli neitosten edessä». Niin oli Parsifal puhunut ja suudellut hänen käsiään riemuissansa, vuoroin toista, vuoroin toista. Herzelojde vaaleni vieläkin, kun hän muisti ne Parsifalin sanat. Vapisevin käsin oli hän ruvennut silittämään Parsifalin poskia silloin, mutta yhtään sanaa ei ollut herännyt hänen mielessään. Hän muisti vaan, kuinka hän oli särkynyt kärsiväksi, kun Parsifal riemuisena suudellen häntä oli vieläkin puhjennut puhumaan. «Se sininen ritari kertoi. Maailma on neitoja ja liljoja, neitoja ja liljoja, hartausmieliset ritarit vaeltavat maailmaa. Siellä on Arthurin iloinen liehuva linna, jonka porttien ylitse korkeat valkoiset liljat heiluvat, sinne Arthurin linnaan etsii jokainen ritari ja saa helmeksi mielensä Arthurin saleissa keltasilkisten neitojen edessä. Siellä maailmalla on korkea Graal, jota ihminen etsii sinimielisenä, ja jonka hämypilaristossa sydän herää kuin värähtävä korkeakaulainen kukkanen iltaitten vetten partaalla. O, äitini, anna ratsu minulle ja siniheleä vaippa olalleni, sinne minä lähden, maailmalle, josta sinä iltaisin olet puhunut minulle kyynel silmissäsi, ja josta se sininen ritari kantoi kajailevan viesti, sinne on

minun rintani vedetty kuin levitetty tuuleen hulmuva lippu«. Niin oli Parsifal puhunut, eikä Herzeloyde ollut osannut muuta kuin puhjeta haikeasti itkemään. Viimein hän oli hiljennyt sentään, oli jäänyt katsomaan Parsifaliansa silmiin ja herännyt puhumaan sitte. «Lapseni, lapseni, ei sitä maailmaa olekkaan, sinä ikävöitset sitä maailmaa, jota ei olekkaan, lapseni. Paina pääsi povelleni, ja itke minun rinnallani, vaikka vaeltaisit päiviesi iltaan, niin aina on sinulla oleva ikävä sitä samaa maailmaa, jota nytkin ikävöitset. Viihdy kyynelänä lapseni, niin olet onnellisin, viihdy kaipauksestasi kyynelsilmänä, et sinä maailmalle lähde». Niin oli hän puhunut Parsifalillensa, taivuttanut hänen päänsä rinnalleen ja tuudittanut sitä siinä. Eivät he sinä iltana olleet muuta puhuneet, mutta kun Herzeloyde illalla myöhään viimein oli nostanut Parsifalinsa pään sylistään ja suudellut häntä otsalle, olivat Parsifalin silmät katsoneet niin särkyvän suurina häneen, että sitä nähdessä oli kuin olisi kärsimyksen ruusu aukaissut lehensä sydämessä. Siitä illasta oli Parsifal muuttanut ihmeellisen hiljaiseksi, yksin oli hän istuillut iltaisten vesien rannoilla, yksin käyskellyt metsien hämärässä, ja aina oli hänen silmissään asunut vaalea uneksumus. Kalpeammaksikin oli

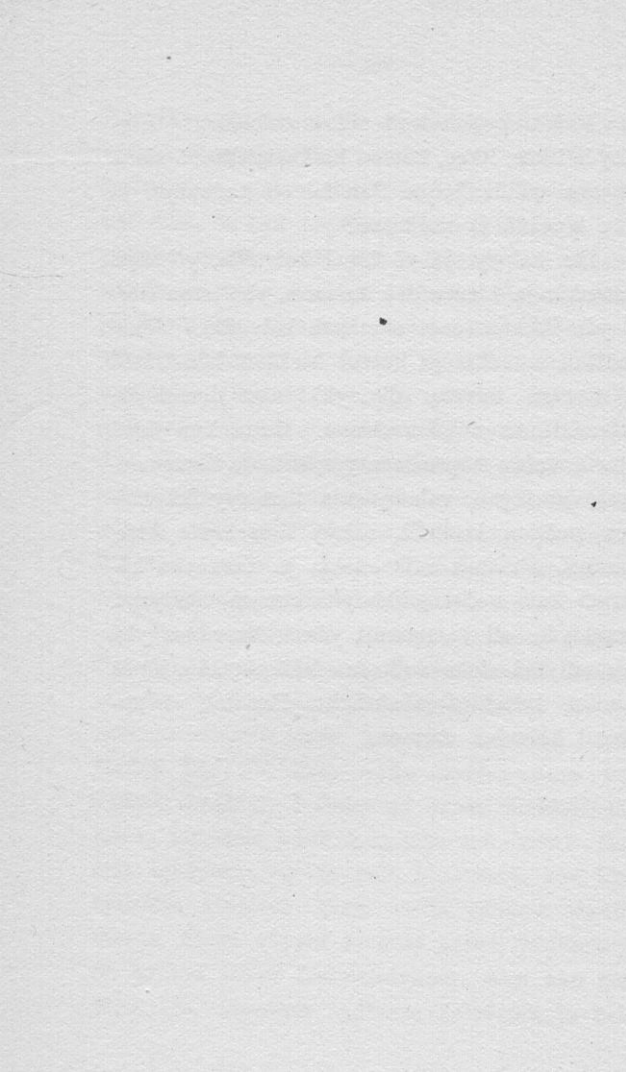
Parsifal muuttanut muutamassa päivässä, ja välistä kun hän oli istunut käsi viileällä poskellaan, surullinen silmänsä illan huokaavilla koivuilla, oli hän näyttänyt kuin kukkanen, joka puhkee silmän edessä niin kalpeana, että odottaa sen seuraavana hetkenä riutuvan läpinäkyväksi ja kuolevan. Sinisen vaatteen oli Herzeloyde viimein ottanut, neulonut kyynelet silmissään valkoisilla liljoilla sen, ja yhtenä aamuna oli hän pukenut sen Parsifalinsa ylle, antanut ratsun hänelle ja särkyvärintaisena suudellut lapsensa Parsifalin otsaa ja hohtaviksi herääviä silmiä. Nyt hän istui ikkunassaan ja katsoi koivujen varjoon, jonne siniheleä Parsifal oli hälvennyt riippuvain oksien peittoon.

Siellä metsissä, metsien takana vaeltaa Parsifal, hänen lapsensa, iloinen laulu ilmassa yllänsä kiirimässä. Herzeloyde itkee, katsoo raukeamielisenä sinne koivujen helmaan, tunteensa häilyvät kuin valju vaalea liina keveässä ilmassa. Kuinka on hänen herkkäsydäminen lapsensa kestävä kylmän maailman? Hänen mielensä vuotaa kuin haavoissa, kun hän ajattelee lapsensa yksin siellä väljässä maailmassa. Siellä käyvät korkeat aallot, ja ihminen on avuton niiden heiluteltavana. Kun hän itse saisi olla lapsensa sydämen ympärillä ja vai-

pata kaikki kosketukset siihen suloisiksi! Herzeloide itkee, itkee, katsoo haikeamielisenä sinne koivujen välille, jonne Parsifal oli kadonnut, ja istuu kipeänä ja raukeana.

Ilta häipyä, ja yö hiipii koivuille, yö hiipii ilmaankin ja himmentää taivaan, yhä istuu Herzeloide ikkunassaan, silmänsä koivuilla. Yökin muuttuu aamuksi ja koivut heräävät hämärästä valjentuvan taivaan alla, yhä istuu Herzeloide liikkumattomana ikkunassaan. Mutta kun päivä viimein valuu hopeaisena ympärille ja linna noussevan auringon valaisemana ilmestyy ikkunoi-
neen puiston keskellä, näkyy Herzeloide ikkunassaan, silmänsä sulkeuneina ja kasvonsa hämärinä kuin vedet, joiden yltä kuu on väistynyt. Herzeloide oli sammunut yössä, kasvonsa yhä käännettyinä sinne valkeaan lehtimetsään, jonne Parsifal, keltahius ja siniviitta Parsifal, oli kadonnut koivujen varjoon.

II.

PARSIFAL ILONA

I.

Parsifal ratsastaa, siniheljä vaippa olallansa.
Etsii Arthurin linnaa iloisesta maailmasta.

Ihmeellinen maailma. Soiva maailma. Poimisiko joka kukkasen maasta? Jäisikö joka oksalle heilumaan? Uudet kukkaset, uudet oksat. Ei hohtavasilmäisenä tiedä, mihin rientäisi, mihin seisautuisi.

Ihmeellisiä ovat ihmiset, ystäviä kaikki. Ritarit tulevat, töyhtöheiluiset ritarit, niiden silmät loistavat, kun ne katsovat, leimuilevana lentäisi niille vastaan ja likistäisi sykähtävän rinnan sykähtävälle rinnalle.

Ihmeellisimmät ovat neidot, sydämessä syttyy niinkuin tähtiä, kun ne tulevat kirkasilmäisinä ja hymyilevät. Miksi kaikkoovat ne neidot metsien varjoon ja nauravat hopeanhelisevästi siellä, kun rinta säkenenä lentää heille

vastaan suudellakseen riemuksensa heidän raikkaita huuliaan?

Parsifal ratsastaa, etsii Arthurin linnaa iloisesta maailmasta.

II.

Huilut soivat, huilut soivat Arthurin iloisessa linnassa ja liput liehuvat valkeitten koivujen ylitse. Parsifal, kukkarinta on Arthurin iloisessa linnassa, ja käyskelee puistossa, jonka yllä lehvistö on kuin vaalea huntu.

Neidot käyskelevät puiston siimeksessä, vaa-leiden puiden alla, kahden ja kahden. Käsivarret kierrettyinä tointoisensa ympärille astuvat ne neidot koivujen alla kahden ja kahden, valkea puku lankee poimuttomana maahan ja keltaisilla hiuksilla lepää sininen kukkas-seppele. Parsifal, kevytrinta, seisoo hiljenneenä koivujen siimeksessä, katsoo neitoja ja ihmettelee. Ne neidot tulevat lumena ja vaippaavat valkoisestⁱ rinnan.

Kukkaset neitosten kulmilla ovat niin siniset. Mutta vielä iloisempina säteilevät heidän silmänsä. Lentäisikö ilona, ja suutelisi huulille

niitä raikas-silmäisiä neitoja, rientäisi neidosta neitoon ja riemastuisi jokaisen raikkaasta suutelosta? Valkosilmäiset kukkaset kirpoilevat sielussa, kun katsoo neitoja.

Vai polvistuisiko maahan, kun ne neidot hiljaismielisinä astuvat ohitse, ja suutelisi nöyränä heidän pukujensa valkoista lievettä? Onko puhdas nostamaan silmänsä niiden neitojen silmiin? Parsifal nostaa kätensä rinnalleen ja rukoilee itsensä valkohulmuiseksi, seistakseen puhtaana neitojen edessä, silmänsä iäksi heidän silmissään, nöyränä palveluksena.

Niin käyskelee Parsifal valkoisessa unessa Arthurin puistossa. Vaaleat koivut ovat yllä ja koivujen ylitse liehuvat liput, mutta Parsifalin silmät ovat neidoissa, ja hänen rintansa on hiljennyt vaaleammaksi kuin vaaleasilmäiset koivut hänen ylitsensä. Onko elämällä valaistus kuin aamuisilla autereisilla vesillä? Onko elämä kuin hunnutettua soittoa?

III.

Soitto liehuu, soitto värähtää, soiton silmät syttyvät ja sammuvat. Arthurin linnassa on ilta, ja suuressa salissa tanssitaan.

Suuressa salissa tanssitaan. Raukeasilmä neidot liitävät sinipukuisten ritarien käsivarsilla. Sali heiluu, silkki kahisee keltaisena ja kultakannukset kilahtelevat. Arthurin salissa tanssitaan.

Neidot tanssivat, ritarit tanssivat, tanssi lentää punertavana. Silmissä on salattu välke, käsissä värähtää. Heiluvaa lattiaa lentää neito ja nuorukainen, silmät hohtavat tummina toin-toisensa edessä, povet nousevat ja laskevat, huulet yhtyvät lentävän silmänräpäyksen — suloinen säihkyvä hetki, veri tähtien välkettä — taas lentää hohtavaa heiluvaa salia, sydän valuvana kultana.

Miksi himmenevät silmät verhotuiksi? Rinnassa välkkyä kuin viinissä, jonka kalvossa maljan kultaiset reunat välähtelevät. Parsifal liehuu Arthurin punervassa salissa. Onko elämä keltaista riemunvälkettä sydämelle? Onko elämä kultakimmeltävää tähtein sytyntää ihmisen veressä?

IV.

Väljillä vesillä, kauniilla vesillä, joiden ylitse soitto värähtelee kuin levitetty hopeahuntu.

Neidot ja Arthurin ritarit soutavat illan vesillä, jotka levittäyvät kuin heiluva kulta-peili tummain rantojen välillä. Kultakeula venheissä, joiden varjo häilyy vedessä kuin viherjä väljyvä sametti, istuvat neidot ja Arthurin ritarit ja soittavat illassa vesien keskellä.

Hiljaa liukuvat venheet. Airojen varjo kiemurtelee vaaleassa vedessä kultaisena rihmana. Venheissä polvistuvat ritarit punasilkkihisten neitojen edessä ja soittavat. Mandoliinien ääni valuu suloverhottuna sinne vesille, jossa mustat täplät häilyvät kultaisessa päilynnässä.

Veden kansi lepää välkkyvänä, rantojen tummat varjot väräjäivät. Kultana varisee soitto sinne kajasteleville vesille ja värähtää rannoille vii-

mein kuin harvapisarainen helmisade. Sitä kuunnellaessa seisahtuu sydän kultaruusuna.

Väljillä illan vesillä, illan kauniilla vesillä, joiden ylitse soitto värähtelee kuin levitetty hopeahuntu.

V.

Aigar on ihana, mutta ihana on Kunnevarkin ja ihana Miljan. Parsifalin sydämessä syttyy tähtiä, syttyy ja sammuu tähtiä. Kuka on hänen rintansa tähti? Aigarin silmät ovat päivänpaistetta ja hän itse hilpeä omenankukkanen, mutta Kunnevar kukoistaa ruusuna ja Miljan on kalpean kuun valkea lilja Parsifal vesillä ja kukkasten keskellä, Parsifal illan puistoissa ja punervaliehuissessa tanssissa, neitojen silmät säteilevät hänellä sydämessä, neitojen posket hiipivät hänelle sydämelle, kenestä kukoistaa hänen rintansa?

Aigar on laulava ja raikas-silmä, pääskys-silmä, Aigaria on heleätä katsella, Aigar on oksallansa säteilevä iloinen omenankukkanen, jonka takana sininen ilmakin hypähtää iloiseksi, kun se avaa suuret valkeat silmänsä auringolle.

Parsifalin silmät loistavat kahtena tähtenä Aigarin edessä, ja hänen rinnassansa visertää.

Kunnevar on raskas ruusu, syväsilmiä ja punervana tuoksuva. Kunnevar on rinnan purpurantummaa huokausta. Kunnevarin silmät katsovat syttyvän totisina, mutta punervat sanat värähtävät huulille niihin silmiin katsoessa, ja käsi vavahtaa, kun se kajoo hänen kalpeaan käteensä. Parsifal riutuu himmeänä, kun hän istuu raukeasilmä Kunnevarin edessä, joka ei koskaan hymyile, mutta hivelevinä jäävät ne totiset tummat silmät hänen uniinsakin.

Miljan on lilja, vaaleiden iltaisten vesien hiljainen laine. Miljan on kyynel kukkasen silmissä, Miljan on kuun silmiä kyyneleisten vesien ylitse. Miljanin hiukset ovat mustat kalpeiden kasvojen ympärillä ja Miljanin silmät katsovat kahtena suurena kyynelenä. Niinkuin huokaileva koivu surusilmäisessä illassa on Miljan, tai niinkuin meren huokaus valkenevana iltana. Miljanin silmät viihdyttävät hiljaiseksi, Parsifal luulee valkeiden käsien hivelevän rintaansa hänen silmäinsä edessä ja saa tietämättään kyynelet silmiinsä.

Parsifal katsoo Aigaria, Parsifal katsoo Kunnevaria, Parsifal katsoo Miljanian, ja luulee joka kerta värähtävänsä. Aigar tulee tähtenä häneen,

ja livertää ilosilmäisenä pääskysenä hänessä, niin että Parsifal luulee säkenöitsevänsä välkähtelevää auringonsadetta sinisille vesille ja tahtoisi Aigarin iäiseksi valkoiseksi riemuksensa, mutta sitte kasvaa Kunnevar tummana hänen eteensä ja riemun tähdet sammuvat rinnasta, tahtoisi suloisenraukeana jäädä hiveleväsilmäisen Kunnevarin eteen ja tummeta hämäränpunaiseen uneen, jossa raskaat purppuraiset verhot vaipaisivat huokaavaa rintaa. Mutta sitte tulee Miljan vielä ja liikuttaa niistä purppuraisista unista liljamieleksi sydämen ja pukee valkoisilla surevilla kukkas-silmillä sielun.

Ihanana ihmettelee Parsifal ja värähtää. Onko elämä valkoisiksi tähdiksi virkoilemista? Onko elämä suloiseen huokaukseen heräämistä? Niinkuin tähditettynä häilyvä meren povi yötisen taivaan alla, niin on rinta neitoja nähdessä.

VI.

Välkkävä on Arthurin linna. Välkkävä on ihmisen mieli Arthurin linnassa. Mutta välkkävämpänä leimuu maailma välkesyntyneelle sydämelle.

Sinne ulos, jossa sinimieliset ritarit vaeltavat ja mielensä ylhäisyyden kummuntana tekevät kultakirjailtuja tekoja, joista kuullessa sydän kasvaa kuin ruusu. Sinne ulos, jossa neidot hymistys-sieluisina odottavat ritarinsa saapumista, joka polvistuvana puhuu heidän rintansa liljaksi ja heidän huulensa liljan lehdiksi. Sinne ulos, jossa Graalin temppeli hämähäilyvien vetten rannalla odottaa puhtainta ritaria, jonka rinta valkeana tähtenä valaisisi sen suruhämyisen temppelin lempeän liikutuksen loisteella.

Maailmalle hulmuu Parsifalin mieli. Sini-viittaisena ritarina maailmalle! Keventyvin rinnoin liidättäisi maailman raikaskaikuisia teitä.

Siellä ovat hartaus-silmä neidot ja viilleytys-viihdytys metsien takana hämyisä-hymisevä Graal. Ihana on ihminen Arthurin iloisessa linnassa, soitosta ja neitojen silmistä välkähtelevä. Ihanampana herää, kun ajattelee maailmaa, neitsytkasvoista maailmaa ulkona. Sinne, sinne on mieli kuin heiluva korkea palmu, Arthurin linnasta liehuisi Parsifal suutelemaan maailmaan, kuin livertävän pääskysen soitto aamun ilmoihin.

VII.

Torvi soi. Torvi soi hypähtelevänä. Parsifal riemuitsee. Keveätä on lennättää valkean ratsun seljässä, iloisena liehuu sininen vaippa olkapäillä takana. Lentää tuulena. Lentäisi taivaan tuulena.

Maat ovat keveät ja viherjät, metsät jäävät valkeina. Kirkas on lentävän mieli valkean taivaan alla. Parsifalin ratsu on tuulijalka, ja liitäväsiipi on ratsastavan Parsifalin mieli. Puhaltele iloisena, torvi, kajaile iloisena metsä, Parsifal ratsastaa.

Sineä ja sinistä on maailma. Väljää ja valmista on maailma. Ei yksinäinen puhdasrinta pilvi sen valkeasiipisempänä purjehdi taivaan sinistä ulappaa kuin kirkasmieli ihminen elämän heleileviä teitä. Niinkuin aamuinen rannaton meri, joka vapisevana valkeana liikutuksena

odottaa nousevaa aurinkoa, semmoinen on elämän autuas näky keveälle mielelle.

Parsifal liehuu sinisenä. Parsifal uisken-telee sinisissä vesissä. Tuli- ja tuulimieli Parsifal kulkee elämän raikaskaikuisia polkuja. Valkeat ovat vedet ja valkeat ilmat, keveänä hengittää raikas rinta. Mieli kuin liitävän joutsenen valkea lento, rinta kuin hypähtelevän torven kajailu aamuisissa korkeissa metsissä. Parsifal lentää ja lennättää, sinisenä hulmuu vaippa olkapäillä takanaan.

VIII.

Iloa, iloa on elämä. Maailma visertää ihmisen edessä.

Ilon temppeli, ilon valkeneva temppeli on maailma. Vedet valkenevat, maat valkenevat, korkean raikastuvan aamun katsannolla seisoo elämä ihmisen edessä. Oleminen on niinkuin valkea tuoksuva meri, joka pehmeillä valkoisilla aalloilla huuhtelee ihmisen rintaa.

Kukkaset ovat heleät, ja aurinko säkenöittää koivujen kultaisilla lehdillä: tavoittaisiko käsillänsä kukkasten heleyden ja leikittelisi auringon välkkeellä? Oksat heiluvat ja pääskysset lentävät sinisiin ilmoihin: istuisiko heiluvalla oksalle, vai liitäisi lentävän pääskysen jälkeen? Raikas ja raitis on olo, valkoiset siivet levittää ihmisen mieli ja purjehtii.

Maailman näky puhkee sydämelle, kuin heidän kukkasen silmä, tai kuin nuoren nei-

don tuoreet hymyraikkaat kasvot. Heleällä rinnalla heleän maailman keskellä, niinkuin riemun harppu on ihmisen rinta, jota elämä joka hetki iloisesti puhaltelee.

IX.

Elämä on sinistäkin ja värähtävää. Se katsoo syvillä silmillä ihmisen sydämeen ja sytyttää kalpeat kukkaset siinä.

Niinkuin tumma lampi hämärässä metsässä, jonka pinnalla suuret ulput avaavat valkeat silmänsä, semmoinen on elämä, syväkatseiseksi herättävä. Tai niinkuin korkean plataanipuiston myrttihämärä siimes, hymisevän hiljainen. Niinkuin korkean temppelin ylhäinen pilaristo, jonka juurelle polvistuu, kaikki sanat sammuvina huulilta, ja rinta vaan täysinäisen hiljaiseksi hyminöityvänä, semmoinen on elämä.

Elämä on ihmettä. Niinkuin hiljentyneen meren hämärät syvyydet, jotka viheriöinä tempeleinä avautuvat katsojan alle, semmoisena avautuu elämä ihmisen edessä. Elottoman suurja kylmäsilmäiset neidot heräävät siellä salaperäisten vihervähämäräin syvänteiden peitosta,

nousevat kalpeine kasvoineen ihmisen eteen ja katsovat merikosteilla silmillään liikkumattoman totisina häntä silmään ja sieluun, merenvihervät hiukset kosteilla olkapäillä.

Unen silmät katsovat elämässä ihmistä sieluun kuin suuret suur'silmäiset lummekukkaset. Siniseksi virkoo ihminen elämässä.

X.

Parsifal, sininen ritari vaeltaa maailmaa. Rinnassa syttyy ja sammuu.

Maailma on tähtiä ja kukkas-silmiä, värähtää myrttinä sen sinisoivan maailman keskellä, valmuksikin virkoo saman lumotumman maailman edessä. Parsifal vaeltaa hämävät uneksumusmetsät, Parsifal vaeltaa välkkyvät purpurasoittoiset kaupungit, raukenee sairas-sieluisena unena, joka kalvaa suur'silmäiseksi ihmisen, mutta harppunakin heläjää hänen rintansa ilosäkenöitsevän maailman edessä.

Vaeltaa Parsifal maailmaa, rintansa värähdettynä. Koska on hän saapuva sinne, jossa värähdysrinta ihminen valkenee liikutetun kiitoksen tähtenä? Koska polvistuu hymistysrintainen Parsifal Graalin rukouksiin avaavassa kuoressa?

Niinkuin lempeä liehuva liina leijailee Parsifalin mieli, kun hän kulkee maailmaa ja ajattelee Graalin viihdytystemppeleitä. Siellä sulaisi rinta tähden silmäksi, ja tunteet olisivat valkoisia ja punaisia kukkasia sydämellä. Linnunliverystä siellä olisi ja hartauden liihotus-siipeä.

Kun Parsifal värähtää kaukaismieleksi neitojen kaihosyvien silmien edessä, herää Graal hänen sydämellään kuin lievittävän liikutuksen varjo, siellä valuisi suloisen kaipauksen hyväily-syliin. Kun loistotekojen tähtipolte tuikkaa sydämessään, silloinkin uneksuu Parsifal seisovansa Graalin korkeassa kuorissa punaleimuisena ritarina, rintansa kevyenä ylennettynä sähköyntänä kuin linnunrata yön tähtisellä taivaalla.

Graaliin, josta jokainen kukkanen puhuu ja jokainen neidon kaipauskyynelinen silmä, Graalin hyminöivään temppeleihin, jota ajatellessa jokaisen ritarin rinta on viritetty sähköviin tekoihin, sinne viihdytys- ja viritystemppeleihin on värähtävän Parsifalinkin, sinisen ritarin, mieli. Graalia etsii vaeltava Parsifal maailmalta, rintansa valkoisena sykähtävänä tulena.

Parsifal, riemurinta ja hartausrinta, joka sykähtää siniseksi sinisten kukkasten edessä ja värähtää punerverintaiseksi tummamielisten, salaavasilmäisten neitojen edessä, jonka metsien

hiljaiset hyminät ulpulampien ylitse liikuttavat valkoismieliseksi, ja jonka rinnasta laulut kirpoilevat kuin välkkyvät helmet, hän, värähtävä ritari etsii Graalin värähdystemppeä suuresta maailmasta.

XI.

Maailmaa vaeltaa Parsifal, etsii Graalia avaralta maailmalta.

Maailmaa vaeltaa Parsifal, ilon lentoa on lennättävän ratsunsa meno ja iloisena heilahtaa korkea töyhtö kirkkaalla kypärällään. Graalin valkotemppeeliin hän lennättäisi hypähtävänä tuulena ja aurinkoisen meren riemusolinana.

Maailmaa vaeltaa Parsifal, rintansa urkujen hartaushyminää, mielensä nöyrän polvistuksen huntua. Graalin liljaväristyksiseen temppeeliin hän huokaisi itsensä kauneuteen kuolevan liikuttuksen aaltona.

Ritarit kohtaa vaeltava Parsifal, punalievuvat ritarit, leimauskäsi ritarit, jotka kulkevat maailmaa, sytyttääkseen voiton sykähtelytähdeksi sydämensä, ne voitto-säihkyvät ritarit voittaa soittava-sydän Parsifal kuin riemuna tuleva torvensoitto metsän hiljaiset kaiut. Voittava Par-

sifal ratsastaisi säken'rintaisena, säken'otsaisena Graalin säihkyväheijasteiseen temppeliin.

Neidot kohtaa vaeltava Parsifal, kuutamomieli neidot, neidot kuin vaaleat viljuvaljut iltaisten vetten rannoilla, ne uneksumusneidot hii-pivät hiljaishartaaseen rintaan kuin viileyttävä kyynel ihanasti liikutettuun silmään, Parsifal herää valkeasieluisena niiden neitojen silmiin katsoessaan. Sinis-sointinen Parsifal uneksuisi itsensä liljantuoksuna Graalin kalpeauniseen temppeliin.

Parsifal vaeltaa maailmaa, etsii Graalia avaralta maailmalta.

XII.

Miksi vaalenevat rukoukset Graalin tempelissä? Miksi polvistuu Anfortas väräjävärin-
taisenä korkeassa kuorissaan?

Maine kantaa nousevan sankarin nimeä, Parsifalin, Graalin nousevan sankarin. Valkea sankari, joka ihastuu kukkasista ja auringosta, jonka sielu leimuu ihanuutena ja jonka teot sytyvät hänen sydämestään. Graalin temppeleihin hymisee Parsifalin nimi. Ja jokaisena uutena päivänä hymisee sen sankarin nimi ihanampana, ja hän lähestyy Graalin temppeleitä. Siksi polvistuvat huntukasvoiset neitsyet Graalin tempelissä väräjävinä, ja siksi valkenee rukoilevan Anfortaan musta mieli.

Anfortas, suruvaipuva kuningas, valkenee. Hänen poikansa Parsifal, heleä tähti, lähenee Graalin temppeleitä. Onko Parsifal vapahduksen ylhäinen sankari, joka oman tunteensa valais-

tuksella on kirkastava mailman? Anfortas kysyy ja vapisee odottavana. Onko Parsifal, hänen poikansa, se mies, joka Graalin temppelin kuorissa on puhkeava Graalin ilohartaaksi kuninkaaksi, jonka sydän leimuu omana ylhäisenä tunnevalkeanaan? Onko Parsifal se väkevällöinen sankari, jonka tulvivan sydämen edessä Graalin pyhä malja kumpuu täytenä, ja synkeys sulaa Graalin yltä? Vavahdusmielellä kuuntelee Anfortas sanat pojastansa, Parsifalista. Kuin iloisten aaltojen solina tulee se kertomus Parsifalista. Kirkkaampana kasvaa sankari joka päivä, ja maineen kieli helenee. Joko väistyy nääntymys Graalin temppelin yltä?

Virret vapisevat Graalin temppelissä. Minä hetkenä astuu se lähestyvä valkea sankari Graalin surusyvään temppeliin?

XIII.

Graal on valkoisissa hunnuissa: sankari tulee. Graalin temppelissä ovat polvistuvat neitsyet nousseet seisomaan, ja Anfortaan huulilta on rukous sammunut. Graalin temppelissä odotetaan Parsifalia, joka lähestyy valkoisella ratsullansa, ja jokaisen silmät riippuvat vavahtavina ovesa. Minä hetkenä astuu sankari hämäänsä temppeliin?

Tuuli se oli, joka humisi puiston puissa. Neidot olivat vavahtaneet ja Anfortas oli jäykistynyt suoraksi, silmänsä ovesa. Vielä on hiljaista Graalin temppelissä ja Graalin temppelein ympärillä. Jokaisessa rinnassa vavahtelee. Mutta kuulitteko? Nyt ja nyt? Torven ääni, joka hypähtelee kirkkaita ilmoja.

Raikastuiko ilma? Metsät vastailevat. Se iloinen torven ääni hypähtelee kuin siivekäs valkoinen lintu harvan metsän oksien välitse. Neidot

Graalin temppelissä nousevat suoriksi ja silmät hämöttävät huntujen alta syväнкуultavina väräyksinä. Joko ratsastaa Parsifal temppelin puistoja? Minä hetkenä astuu sininen ritari temppelin hämärästä ovesta? Rinnoissa vavahtelee.

Raikuvampana tanssii torvi. Jo riemastuu ilma temppelin puistossa. Kuuletteko? Lennättävä kapse puiston käytävillä. Puisto puhkee riemuna, torven ääni tulvii kuin auringon kultana heljäviin lehvistöihin, linnut virkoavat liivertämään ja kukkaset kirpoovat auki. Lennättävänä lähenee kaikuva kapse. Temppelissä on hiljaista: kuulee jokaisen syvempää puhkeavan huokauksenkin, kun se kamppailee hunnutetusta rinnasta.

Humaus temppelissä. Ovet ovat lentäneet auki. Iloisena solisevan auringon keskeltä sini-viittainen, korkea ritari, kannukset kilahtelevat kivilattiaan, töyhtö heilahtelee ylpeänä kypärällä, valuin ilma tulvii hänen mukanaan hämäään temppeliin. Valkoinen väristys neitojen ylitse, Anfortas on oven auetessa lentänyt kalpeaksi, astunut kuoristansa ja seisoo, silmänsä merensyviksi muuttuvina, hämärkorkean kuorinsa edessä liikkumattomana odottamassa kirkon lävitse lähestyvää Parsifalia. Rintansa värisee: joko lähestyy väräjäivän vapahduksensa pyhä

hetki? Parsifal astuu sinihämärässä kirkossa, neitojen valkea väistynyt kumarrus kahden puolen, herääväin virsien huntu yllänsä korkeissa holveissa.

Parsifal astuu liikkumattomana seisovaa Anfortasta kohden humajavan kirkon keskellä. Mihin jäi iloinen visertävä ilma ympäriltä? Sinistä ja hämää, pilarit hyminöivät ylös, vaaleat neidot kahden puolen kuin haihtuva huminoiva tuulen henkäys iltaisella lehdistöllä. Parsifal kulkee kirkon kajaavaa käytävää ja viileästi kuuluu askeltensa kumina ylös holveihin. Siellä ulkona kirpoilivat valkoiset kukkaset tien varrella ympärillä, ja auringon silmä välkkyili iloviherjäisillä puidenlatvoilla, miksi sammuu rinta sinikalpeksi täällä? Parsifal ihmettelee, mistä se hämää huokaus kasvaa, joka puhkee hänen verhotusta rinnastaan. Se hymisevä kirkoko huntuisine neitoineen ja hiipivine virsineen värähtää hänen sieluksensa? Hartaaksi hiljenvällä mielellä astuu siniviitta Parsifal Graalin kajaavan temppelin keskellä.

Kuorinsa edessä seisoo Anfortas, seisoo liikkumatta ja katsoo lähestyvää Parsifalia, katsoo totisin värähtämättömin silmin. Parsifal, hänen poikansa, joka lähestyy sieltä, olallansa sininen viitta, palaako hänen rinnassaan se mie-

huuden puhdas ja korkea tuli, joka leimuu hänen ylhäismielisimmäksi ritariksi ja Graalin kuninkaaksi? Vakava ja tutkiva on Anfortaan katsanto vielä silloinkin, kun Parsifal viimein on hänen edessään, ja he, sininen Parsifal ja valjentunut Anfortas seisovat käsi kädessä Graalin hiljaisessa kirkossa. Horjuva ja vanha on Anfortas siinä poikansa edessä ja pitkä partansa lepää valkeana hänen rinnoillaan, mutta korkea on hän vieläkin ja hartiansa nousevat melkein tasan Parsifalin hartioden kanssa ja silmissänsä sykähtävät leimaukset, kun ne tutkivasti riippuvat Parsifalin valko-avonaisilla kasvoilla. Tuo nuorukainenko, jonka otsalla on kuin leppeäin tuulten lauhaa suuteloa, ja jonka silmissä lämmittää kukkaistaipuisa tunnehyvyys, hänkö on puhdistuksen ylhäisankarana liekinä uudestaan kirkastava Graalin ja maailman? Anfortaan mieli vaipuu, ja hän katsoo riutuvalla sydämellä. Onko hänen poikansa Parsifal sydämessään ainoastaan kevyen liikutuksen tähteä, eikä omavoimaista tunteen paloa? Hetket kuluvat, virsien humuileva aalto nousee ja laskee kirkon lävitse ja neitsyitten valkoinen huokailu herää ja sammuu kirkossa, yhä seisovat ne kaksi korkeata ritaria sanattomina kuorin edessä, Anfortaan silmät yhä värähtämättä Parsifalin kasvoilla. Viimein

vasta hellittää Anfortas Parsifalin kädestä, ja hän herää puhumaankin. «Poikani Parsifal, olet kasvanut mieheksi ja rintasi on korkea, olet tullut astumaan Graalin kuninkaaksi, jos mielesi on yhtä ylhäinen ja sydämesi kauneuden totisiloista heijastusta, niin astu pyhään kuoriin edessäsi, siellä on Graalin ankara malja, kun nostat huulillesi sen, saat rintasi korkeana vavahdellessa tuntea, nousetko oman tunteesi aaltona ja omalla sydämelläsi sulatat maailman ihanuudeksi, vai keveät värityksetkö vaan tulevat ja haihtuvat sydämellesi. Poikani Parsifal, jos voit juoda tuliviinin Graalin pyhästä maljasta, silloin leimut Graalin kuninkaana ja valaiset maailman ja isäsi. Astu Graalin kuoriin, siellä paljastuu sydämesi».

Niin puhui Anfortas ja katsoi kärsivänä poikaansa Parsifaliin. Mutta Parsifalin silmät leimahtavat ja lentävillä askelilla rientää hän Anfortaan editse sinne korkeaan kuoriin, jonne hänen sydämensä jo oli liehunut, kun hän kuunteli isänsä sanoja. Sieltä kuorin valkeudesta oli neitsyen kuva katsonut häneen, pyhän pyhäsilmaisien neitsyen, joka, loistosilmäinen lapsensa käsivarrellaan kasvoi kuin taivaan laupeuden silmä aukenevasieluisen ihmisen eteen, ja ylitse. Sinne kuoriin sen neitsyen eteen, jonka ympärillä humuu kuin valkoisten siipien suhina,

sinne rientää Parsifal isänsä Anfortaan edestä, rientää valko-korkeaan kuoriin ja polvistuu katsovan neitsyen edessä.

Kuinka hän oli liikutettu! Se kirkko ja kirkon hyminä olivat hymisseet häneen, neitsyitten huntainen kuoro oli hüpinyt hänen rintansa valkoisin siivin, ja autuaaalla, rintaa levittävällä vavistuksella oli hän katsellut isäänsä Anfortasta ja hänen leimahtavia silmiänsä. Rintansa on nousua. Kuinka se kuori valkenee yllänsä ympärillensä! Neitsyt, neitsyt edessään, armokatsantoinen neitsyt, jonka silmissä tulvii laskeuvan lempeyden loputon hyväily, ja jonka rinta hengittää vangittujen liikutusten värjyntänä. Tulviiko hänen rintansa ylitse? Vaikka Parsifal nostaisi silmänsä minne, luulee hän täytyvänsä puhjeta ihanaan itkuun, niin kaikki värisee häneen.

Hetket kuluvat, yhä polvistuu Parsifal neitsyen edessä ja kirkko hymisee hänen sielussansa. Hetket kuluvat ja putoavat helminä Parsifalin sielulle. Tahtoisiko hän liikahtaa tästä hetkestä. Ajatukset vaeltavat sielussansa, niinkuin hiljaa valuvat aallot. Haihtuuko aika, ja liikkuuko mieli kuvakeinuntana elämän vesiä? Niinkuin suur'silmäiset uneksunta-ulput heräävät eletyt hetket Parsifalin mielessä. Mailman iloitsevat

kasvot ovat edessään, yllänsä karkeloivan ilman välkekatsanto. Hän sykähtää kukkaskirpoiluksi, mutta samassa humisevat siniset metsät hänen ylitsensä, hämärtötiset myrtit niiden siimeksissä, kädet rinnallaan hän hiljenee hartaus-silmäksi ja hartauskuunteluksi siinä metsien temppeleissä ja näkee neidot siellä viihdyttävinä, liljainen kyynel silmissään. Valmukin punastuu Parsifalissa, jonka hän kerran oli nähnyt metsässä, ja joka oli värähtänyt vereen hänelle kuin verhottu himmeyden silmä. Tulee Miljankin, tulevat Aigar ja Kunnevar kuin korkearinta valkorinta joutsenet soudellen muistojen mustapintaista välkeheiluista vettä, Miljan, kuutamomieli Miljan, jonka edessä sairasti liljana, Kunnevar, tummalehtinen ruusu ja Aigar, iloitseva sinikello keväisellä nurmikolla. — Parsifal polvistuu ja värehtii muistojensa sylissä. Onko ihminen iäisiä silmänräpäyksiä, joihin syttyy ja sammuu? Parsifal polvistuu ja antaa rintansa liikkua, ajatukset tulevat aaltoavina, suutelevat hänen sieluansa ja haihtuvat, ihanaa on hänen olla polvillaan Graalin valkohumuavassa kuorissa.

Hetket kuluvat, Parsifalin rinta liikkuu puhkeavina kukkasina ja kirkko humisee hiljaisena. Hetket hiipivät, päivä kelmenee ja illan sinervä vaippa laskeutuu temppelein ylitse, yhä polvistuu

Parsifal unhottuneena ja keinuu kauneusvärityksissään. Silloin hän yht'äkkiä havahtaa, hänen silmänsä ovat kauneus-sulaneina valuneet neitsyen armosilmistä ja rinnoilta, hän havahtaa ja silmissään ja veressään värähtää leimu. Siinä edessään, alttarilla, neitsyen jalkojen edessä loistaa tulipalava malja, se loistaa kuin elävä valkean liekki ja ihan hänen edessään. Parsifal polvistuu suuremmaksi. Mikä voimakas valo lankee ihmiseen siitä maljasta? Ikäänkuin väkevä, rinnan auki työntävä säde. Parsifal on vavahtanut totiseksi. Niinkuin alastomana nousee ihminen sen valaisevan maljan edessä. Parsifal on yhä polvillansa, mutta silmänsä katsovat säikähtäneinä. Rintansa? Rintansa? Eikö hän äsken ollut kauneuden hentoutta, minne ovat ne tunneharsot hälvenneet? Ihmettelevänä jäykistyy Parsifal. Kuinka seisoo hän niin paljaana sen valon edessä? Miks'ei hänen sydämessään kummu? Hänessä aukenee kuin hiljainen ahdistava hätä. Mistä on tämä kaiuton autio hetki? Ovatko liikutukset sammuneet rinnastansa? Hätäyntyneenä nostaa Parsifal silmänsä selvemmin siihen maljaan, se synkkenee punervapaloisena ja hohtaa kuin vihastuksen silmä. Arkana nousee Parsifal seisomaan. Pakenisiko hän sitä pyhää ankaraa maljaa? Se-

littämätön säikähdys kalpenee hänen suonissaan. Jäytyvällä vavistuksella katsoo hän kerran vielä maljaan. Lakastuuko silmänsä? Lakastuuko oientuva kätensä? Hän näkee Graalin maljaan, ja se on tyhjä, tyhjänä hänen edessään. Hän muistaa, hän muistaa: ken on kevyt ja kenen rinta on haihtuvain tunteiden tyhjä peili, hän on arvoton Graalin pyhän maljan edessä, hän surkastuu sen edessä kuin juuriltaan otettu kukkanen ja tyhjänä seisoo Graalin malja hänelle. Parsifal seisoo elottoman hetken. Vaipuisiko hän? Hän on sammunut katsomasta. Onko hän tyhjä? Tyhjä? Mitätön aalto, jota kevyet tuulet heiluttelevat? Hän vetäytyy kokoon sielussansa. Kuinka hiipisi hän tästä kirkosta, joka seisoo ympärillä kuin ylös ympärille kasvava kuumasilmäinen loputon rangaistus?

Vaipuneena seisoo Parsifal kuorissa. Näännytävät hetket. Kirkko on vaipattu pimeyteen, kun hän viimein liikahtaa ja kumartuneena lähtee kuorista. Kirkon lävitse hän lähtee, katsoo karttavasti Anfortaaseen, joka häämöttää korkeana pimeysvarjona, ohi neitsyitten hän hiipii, jotka ovat vaienneet virsistänsä, ja astuu synkän korkeata temppeliä, jonka holvit kovina ja kivisinä kaiuttavat hänen askeleitaan, vaikka hän koettaisi kuinka keveästi hiipiä. Viimein

vasta, kun on kulunut kuin iäisyys, ja kun hänen askeltensa ankara kaiku on kuin kivityksenä pudonnut hänen mielelleen, pääsee hän pimeään temppelin halki ja pääsee häviämään sen ovesta peittävään yöhön.

Onko liikahtaminen sammunut Graalin tempelissä? Yötä kuluu, yhä seisoo Anfortas korkeana synkeänä varjona kirkon perällä kuorinsa edessä, yhä seisovat neitsyet liikahtamattomina autiossa kirkossa. Nääntyvät hetket kuluvat, yhä on raskas liikahtamattomuuden siipi Graalin temppelin ylitse. Vasta kun aamun harmaa tuskallinen valo valuu temppelin holveihin, ja kirkko herää hämäränä, silloin vasta joskus nousee neitsyitten lannistunut huokailu, ja matalat murheelliset virret virkoavat kirkossa. Viimein päivän seljetessä havahtuu liikkumaton Anfortaskin, nousee nääntymyksestään, astuu kuoriinsa ja vaipuu taaskin mustana rukouksena Graalin tyhjän maljan edessä.

III.

PARSIFAL SURUNA

I.

Seisovatko puut harmaina, ja onko lintujen liverrys ilmassa tyhjää tuskallista helinää? Parsifal seisoo ja katsoo, sininen ilma on sammunut hänen silmiltänsä, ja kuolleena paahtaa uumottava aurinko aution taivaan keskellä.

Miks'ei hän nöyrytnyt tuhaksi, kun hän hiipi Graalin temppelin musertavan korkeuden alla? Korkean ankarana seisoi Anfortas, silmänsä hänessä. Miks'ei hän kutistunut näkymättömäksi siinä Anfortaan silmiä paetessaan?

Tyhjä lasinkiliseväinen maailma. Tyhjä tuhkainen maailma. Graalin ankarakasvoisen pyhyden edessä oli hän ollut tyhjä, keveyden köykäinen höyhen. Verensä lentää polttavana häpeänä.

Vihastuksen mustassa yltymisessä nousevat nyrkkiin puristetut kädet ylös. Vielä hän loimahtaa. Vielä hän loimahtaa! Nousee kuin

punainen, taivasta nuoleksiva valkea ja valaisee synkeästi sen tuskakiiluisen maailman.

Tuskakiiluinainen maailma! Taivaan autio laki runtelee yllä ja auringon laimeanpistävä kuollut silmä tuikottaa sen keskellä. Metsät uikuttavat nääntymyshaaveena ja niityt makaavat painaisrintaisina.

II.

Miekastansa Parsifalin silmä juo lohdutuksensa. Kirkkaasta miekastansa. Sen terä on leveä ja punaisena välähtelee se auringossa, kun heilahuttelee sitä.

Salama asuu miekassa, nopea sykähtävä salama. Ihanaa on sitä salamaa lennättää vihastuneen mielen ja vihastuneen käden. Kypäröille kipinän väläyksenä. Haarniskoille nopeana salamana. Räikeänä hyväilee miekan heläys kirkkahtavaa mieltä.

Miekka on laulua, miekka on viiniä, viinin välähtävää silmää. Heleät suonet avaa miekka. Humaltunutta on nostaa ja laskea tuli-kieli miekkaa. Rinnassa säkenöi tähtenä jokaisen kirkkahtavan iskun ilo. Kirkkaat kimakat soitot herättää miekka.

Musta mieli, punaisen miekan väläys sille
valaistuksen heittää. Punervan valaistuksen.
Parsifalilla on miekkansa punaisena ilona. Leveä-
ja kirkasterä miekka, mustan ilon nopea hypäh-
tely. Vihan ilon.

III.

Parsifal on heittänyt sinisen viittansa, Parsifal ratsastaa punaisessa viitassa.

Parsifal on unhoittanut ilman siniset hyväilyt ja hiljaisen väristyksen hartaus-ilot, Parsifal on myrskyn punaista paloa ja Parsifalin kädessä liekehtii synkeä miekka. Parsifal, pimentokatsantoinen punaviittaritari lentää leimuna maailmaa.

Haarniskat ovat hauraat sen synkeän ritarin edessä. Väkevienkin kädet hervottuvat, kun sen musertavan ritarin salamakäsi lankee. Kaameat pimentometsät, joissa harmaaniljaiset louhikäärmeet kivetys-silmineen tuijottavat vuorien sumuisista rotkoista, kulkee se Graalin tulipunari, kulkee synkeät synninpunaiset kaupungitkin, jotka liehuvat jylhien ritarien irstausjuhlaa, kulkee suorana satulassaan, miekkavasamansa kädessään.

Tulen lentävänä punastuksena heittää se ritari maineensa maailmalle. Iloiset nuoret ritarit, joiden rinta on vallattoman virran hypähtelevää tulvaa, ja käsivarsi leimuvan voiman hykähdyttä, ne voitontähtiritarit suistaa Graalin muserrus-ritari, suistuvat jylhätkin arpirintaiset ritarit, jotka luulivat käsivarsissaan harmaan vuoren murtumattoman mahdin, louhikäärmeiden mustanpunaisen veren vuodattaa se ritari ja korkeatornisten kaupunkien jyrkeät rautaportit jysähtävät maahan sen hirmuisen ritarin rynnäessä.

Pimeä armahtamaton ritari. Vihastuksen tulipunainen ritari. Parsifalin maine kasvaa maailman ylitse, kuin pilvien jylhät pilarit synkeän rannattoman meren ylitse.

IV.

Parsifal vaeltaa — — —

Metsät, laajat hämävät metsät, joissa äänettömyyden aave tuijottaa puiden välissä päivät ja yöt, metsien kylmässä varjossa viileät lähteet. Niiden lähteiden rannoilla hämärissä metsissä istuvat vangitut kaiho- ja lumirintaiset neidot, joita kylmät hyydytys-silmäiset hirviöt vartioitsevat. Ovat ritarit kulkeneet vapahtamassa niitä neitoja hämärissä metsissä, nuoret ritarit, joiden rintoihin ne lähdeviileät neidot ovat hiipineet sinisenä sairautena. Ne nuoret ritarit ovat sortuneet ja kylmäsilmäiset kosteaselkäiset hirviöt ryömivät heidän murskatuilla haarniskoillaan siellä kyynelkylmien metsien keskellä neitojen edessä, jotka kätkeytyvät pitkien keltaisten hiustensa varjoon.

Kulkee Parsifalkin, punakaapu, ne vavistuksen metsät ja näkee neidot kelmeissä met-

sissä. Ei värähdä Parsifal neitojen sykähdys-silmistä, mustana vihana kasvaa hänen rintansa niljasuomuisten hirviöiden edessä, jotka vihervälimaisina makaavat liikutusvalkeuden ympärillä. Vihan sykäyksenä polttaa hänen miekkansa ne matelemisen hirviöt, sitte hän astuu satulastaan, ottaa niitä neitoja valkeista käsistä ja taluttaa metsien pimeystempeleistä ulos lehdistöjen valkeuskuoreihin. Ankarasilmäinen ja sanaton on Parsifal, kun hän astuu siinä valkeapovi neidon rinnalla metsän synkeässä salissa, jossa puut seisovat aaveisen äänettöminä, huuhkajat oksilla. Kun viimein vaaleammat metsät hymyilevät ympärillä, silloin viimein pysähtää Parsifal, nostaa huulilleen neidon käden, kumartaa totis-silmäisenä ja poistuu sitte metsän varjoon, jättäen kumartuvan neidon, rinta juhllaisen ja kiittolli-sen liikutuksen hunnuksi valkenevana siihen vaa-leiden puiden keskelle keltaishiuksisena ja suur-silmäisenä ihmettelemään.

Metsän totisia tempeleitä vaeltaa Parsifal, uudet neidot ja uudet hirviöt ilmestyvät hämäristä metsistä, Parsifal murtaa ne hirviöt ja vapahtaa neidot, mutta kun hän jättää vapahdetut neidot, pyyhkii hän joka kerta rintansa valkoiseksi, eikä hänen rinnassaan väräjöi jälkeinpäin hiljaisinkaan muisto siitä silmäyk-

sestä, joka ujona ihmetyksenä oli hiipinyt hänen yllään. Yksin ja ankarana, rintansa kuin korkea koskematon taivas, kulkee Parsifal metsien syvänteissä, otsansa synkkänä ryppynä, ankara kätensä miekkansa kahvalla.

Parsifal vaeltaa — — —

Linnat, jyhlät pimeät linnat, jotka korkeilta kukkuloilta katsovat mustien metsien ylitse. Äänetöntä on niissä linnoissa ja mustat suletut rautaportit seisovat tuimina, yksinäinen teräväsilmiä kotka vaan lentää joskus niiden korkeiden linnojen ylitse. Niissä pimeissä linnoissa asuvat hentousmieliset rouvat mustahaarniskaisten ritariensa kanssa. Ne kalpeat rouvat eivät ole viihtyneet ihanakumpuaviksi pimeiden ritariensa rinnalla, kaipaus-silminä istuvat he ikkunoissaan, ja yksinäinen ritari, joka kulkee metsiä niiden linnojen ohitse näkee siellä ikkunassa ylhäällä ne mustahiuksisen rouvan soukat kalpeat kasvot, jotka päivät ja päivät liikkumattomina tuijottavat metsiin. Mutta ne pimeät ritarit vartioitsevat rouviensa, ja jos sen rouvan kalpeat kasvot ovat sytyttäneet vaeltavan ritarin, niin että hän sinisenä uneksuntamielenä lähtee nousemaan sinne linnaan, niin aukenee linnan rautaportti hänen edessään, ja sieltä ratsastaa linnan

mustahaarniskainen ritari ja suistaa hänen, vielä sinimielenä, ratsultansa sinne pudottaviin kulluihin alla.

Parsifalkin vaeltaa niiden synkkäharmaiden linnojen ohitse ja näkee rouvien kalpeat kasvot ylhäällä ikkunoissa. Hänkin ratsastaa linnoihin ylös ja kolkuttaa korkeihin rautaportteihin, mutta hänen sydämensä ei ylene sinikukka-sena niiden rouvien silmiä muistaessaan, hän kolkuttaa sulettuna ja kuulee holvien sisällä kajailevan rautaisesti. Peitsi laskettuna istuu hän satulassaan, kun viimein rautaportti ras-kaasti vingahtaa saranoillaan ja musta ritari, silmikko lyötynä kiinni ja peitsi nojossa lennättää pimeästä linnasta. Rautaan valettuna istuu Parsifal satulassaan, kun se vinha ritari lennättää; kun peitset rysähtävät yhteen, niin keveänä höyhenenä makaa se musta ritari murskattuna kivisessä maassa, mutta Parsifal kääntää kylmämielisenä hevosensa ja ratsastaa linnasta metsiin. Niin ratsastaa Parsifal metsien jylhät linnat ja vapahtaa sinimieliset rouvat pimeärintaisista ritareistaan, mutta linnojen porteilta ratsastaa Parsifal aina takaisin metsiin, eikä nosta silmiänsäkään sinne ikkunoihin taakseen, joissa kalpeat rouvat kaipaus-silmineen riippuvat

ja jäävät vielä haikeampirintaisina, kun hän katoo metsien peittävään varjoon.

Parsifal vaeltaa — — —

Lippuheiluiset valkoloistoiset kaupungit, joiden ylitse iloiset linnut lentelevät, ja joissa kuningattaret hallitsevat, nuoret keltahiuksiset, kultasilkkiset kuningattaret, joita ei ihminen saa katsoa muuta kuin punainen ruusu kädessään. Ne kuningattaret ovat neitsyitä, ja se ritari, joka voittajana on rinnassaan kantanut kuningattaren ruusua turnajaisissa niissä valkoliehuisissa kaupungeissa, saa suudella kuningattaren hento-kaunista kättä, saa suudella kuningattaren viileävärähtäviä huulia, saa silkkimielisen hentosyleilevän kuningattaren puolisoksensa. Kaukaisista maista vaeltavatkin loistavat ritarit voittamaan niitä kuningattaria omikseen, tulevat ne ritarit, notkistavat polvensa ja katsovat kuningattaria ihaniin silmiin, rintansa nousevat palmuina, korkeina kultahedelmäisinä palmuina, kun he kuningattaren kauniista kädestä ottavat ruusun ja kiinnittävät rintaansa. Iloisina turnajaisina humuavat ne kuningatarten kaupungit ja välkemieliset ritarit, ruusut rinnoissa ja ruusut käsissä liehuvat kuningatarten ympärillä.

Niihin kultavälkkyviin kaupunkeihinkin tulee totinen Parsifal, pukee rintansa kuningattaren ruusulla ja taistelee liehuvassa turnajaisjuhlassa. Keveät ovat kultalieu ritarit Parsifalin raskaan peitsen edessä, voittajalle Parsifalille heittävät neitojen valkeat kädet kukkasia. Polvistuu Parsifalkin voittajana kuningattaren edessä ja suutelee kuningattaren hentoherkkyistä kättä, ei nouse rintansa kultapalmuna, silmänsä pysyvät kylminä ja totisina, kylmänä ja totisena irroittaa hän kuningattaren ruusunkin rinnastansa ja laskee sen kuningattaren käteen. Ihmettelevänä hiljenee kuningatar, kun Parsifal sanattomana nousee, palaa ratsullensa ja ratsastaa välkkeisten väistyväin ritarien keskitse suorana ja taakseen katsahtamatta pois. Istuu kuningatar pitkän hetken unhoittuneena, rintansa ihmetyksen harsoissa. Miks'ei nostanut syliinsä se punaviitta ritari, vaikka olisi hentona kukkasena värissyt hänen sylissänsä?

Niin kulkee Parsifal humuavat kaupungit, suistaa kultamieli ritarit ja vangitsee silkkirintaisten kuningatarten silmät ja sydämet, mutta itse ratsastaa hän totisena ja väräyksettömänä, eikä muistakkaan kaupunkeja, ja tähtimieli kuningattaria.

V.

Värähtämättömänä vaeltaa Parsifal maailmaa. Ankara Parsifal. Silmänsä on kylmä ja sydämensä selkeä, liikutuksensa hän seisahtaa kivettyneiksi. Niin on vaeltavan Parsifalin mieli liikkumaton ja kylmän ankara, kuin korkean talviaamun raikas seesteinen ilma.

Mitä liikuttaa ihmistä elämä? Haihtuvaa ja hupenevaa ovat sydämen väräykset. Haihtuvaa ja hupenevaa elämän hetket. Pysyy ylhäällä kuin viiltävä kotka, joka ankararintaisena leikkaa ilmojen selkeitä lakeuksia maahan katsomatta. Asettuu rinnassaan kuin liikkumaton meri, joka lepää rajatonvoimaisena rauhana, ja rannattomassa povessaan kätkee hillittömät myrskynousut.

Parsifal vaeltaa, päivät nousevat ja laskevat. Ei valaise hänen silmäänsä ihmisliikituksen välke. Ei sula hänen rintansa huokauk-

sen aaltona. Armahtamattomana ja voittamattomana ritarina kulkee hän ihmisten ohitse, synkeänä masentaa hänen silmänsä, musertavana lankeaa hänen kätensä. Puhdistajana ja rankaisijana kulkee synkeä Parsifal, ja rikolliset ja mustamielet vapisevat hänen miekkansa edessä, mutta ilon ja lempeydenkin arka silmä kuihtuu autiona, kun se kohtaa hänen kylmäsulomattoman silmänsä.

IV.

PARSIFAL

JA

KONVIRAMUR

I.

Mikä keveä tähti? Mikä lempeä kukkasen silmä? Parsifal virkoo kuin unesta.

Vaalea sali, salin keskelle on punaviitta Parsifal astunut, astunut keskelle salia ja seisautunut. Untako se kuningatar? Neitojensa keskellä kuningatar, istuu vaaleahuntuksena, silmät sinenä. Sulo-untuiset ihmettelevät silmät. Hälvenisikö kuin suviyöhön niihin silmiin herätessään? Parsifal on pysähtynyt valkeana. Polvistuisiko hän, vai jäisi iäksi liikkumattomana katsomaan niihin silmiin?

Viihdyttävä kuningatar, kuningatar, sielun hyväily. Kuningatar, kuin värähtävä aukeneva lilja. Nousee kuin joutsen heleistä vesistä ja puhkee valkeana lentona sen kuningattaren edessä. Tai on rinnassaan kuin suvisten suloisten vesien huuhteleva. Niinkuin heleävärisenä ruusuna kasvaa Parsifalkin, kun hän viimein herää polvistumaan

kuningattaren edessä ja viivähtävästi suutelee hänen valkeata kättänsä. Väistyykö olemasta? Värähtääkö kukkaseksi?

Hiljaa on kuningatar istunut, unhoittanut silmänsä Parsifalin silmiin, ihanana punastuksena on hän viimein oientanut kätensä, nostanut Parsifalin polvistumasta ja istuttanut rinnallensa. Istuvat rinnatusten punaviitta Parsifal ja valkoinen kuningatar, nostavat silmänsä toisiinsa ja punastuvat, istuvat rinnatusten ja heräävät kahtena ruusuna toisensa rinnalla. Mitkä valkoiset kädet heitä vetävät? Mitkä valkoiset kukkaset kirpoilevat heissä? Istuvat hiljaa ja nostavat silmänsä toisiinsa.

Hetket kuluvat ja hetket kuluvat. Hiljaa istuvat kuningatar ja Parsifal, istuvat rinnan. Sanat heräävät sydämessä kuin valkosiipiset lintu, he eivät puhu niitä, katsovat ainoastaan toisiansa, ja luulevat sulorintaisina kaiken puhuneensa. Eivät aina katso toisiaan silmiin, katsovat valkoiseen saliin, katsovat kukkasia puissa ikkunain edessä, mutta aina he sentään ovat kuin istuisivat he silmä toisensa silmässä, käsi toisensa kädessä ja kumpuavat ihanina.

Hetket kuluvat ja hetket kuluvat. Yhä istuvat punaviitta Parsifal ja valkoinen kuningatar rinnan, istuvat hiljaa ja ihmettelevät, kuinka he

ennen elivät, kun he eivät vielä värähtäneet toisensa rinnalla. Unta oli se entinen elämä, hämärää haihtunutta unta, jota ei muista enää. Istuvat hiljaa ja valkenevat onnessansa toin' toisensa rinnalla.

Hiipii iltakin valkoiseen saliin, yhä istuvat kuningatar ja Parsifal rinnan. Viimein vasta kun kesäisen yön häilyvä hämärä on leijailut puistoille ja hunnuttanut suuren salin, herää hento kuningatar olonsa kukkatuoksusta, nousee ja hellittää viivähtävästi Parsifalin käden. Lähtee kuningatar neitoinensa iltaisesta salista, kerran vielä hiipivät hänen silmänsä Parsifaliin neitojen keskellä oven hämärästä, sinne hän hälvenee hämärään neitoinensa. Väistyikö Parsifalin sielu, kun kuningatar katosi hämärän harsoon? Hän oli noussut seisomaan, seisoo liikukumattomana, kätensä sydämellä. Se valkoesylinen kuningatar haihtui, miks'ei hän saa itkeä kaipaustansa kuningattaren valkoisessa sylissä?

II.

Yö hiipi. Yhä istuu Parsifal liikkumatta hämyhaihtuisessa salissa. Istuu hämärässä, sydämensä kuin suuri riutuinen kukkanen.

Kuningatar, vaalea kuningatar. Kyynelväri-
jyisenä ikävänä herää Parsifalin rinta hämärässä salissa. Täyttääkö se vaalea kuningatar huntu-
tuisesti salin ja hiipii sydämelle?

Haihtuuko ihminen itsestänsä ja liihoittaa hämärän syliin? Parsifal aukenee hiljaisessa yössä ja valuu salin hämärhyväilyyn. Eikö kuningatar, vaalea kuningatar hiivi hämärästä syliin ja sydämelle, kuin kukkasen henki?

Syliin ja sydämelle? Hiljaa hän likistäisi rintaansa sen vaalean rinnan. Liittäisi huulensa hänen viileille huulilleen ja sulkisi silmänsä. Kuolisi hetkeksi, kuolisi iäiseksi.

Parsifal luokaa hivelevässä yössä. Hellittäisikö hän ikinä siitä valkoisesta sylissänsä?

Suutelisi huulia, suutelisi suloiskipeänä haihtuakseen, riutuisi olemasta sillä vaaleavavisuttavalla rinnalla.

Kuin kukkanen huo'utussa suviyössä auke-
nee Parsifal ja kuuntelee ilmojen väistyiset äänet.
Vaalea kuningatar, lievittävä, haikeuttava, eikö
hän hiivi värjyisessä yössä ja hiivi untuisena
sydämelle?

III.

Hiipien saliin. Hiipien vaaleaan saliin. Konviramur, kuningatar, keveä, keveä hämärässä yössä. Hiipien vaaleaan saliin.

Parsifal hämärässä salissa on värähtänyt seisomaan. Seisoo kuin varjon hälveviiva, seisoo hämäärään haihtuvana, kätensä rinnalla, silmänsä kasvavat kuningattareen. Miksi hiipii kuningatar hämyiseen saliin? Ikkunaan, iltavaaleaan ikkunaan, jonka edessä suviyön kukkaset nukkuvat, hiipii valkopukuinen kuningatar.

Kaksi hentoista kättä ikkunan marmorilla. Kaksi häämöittävää silmää sinne ulos keveäusvaisille hiljaisuuksille. Vaaleahuntuinen kuningatar ikkunassa. Kuinka muuttuu hetki toiseksi? Parsifal on hämärässä, hän on seisahnut näkemästä, hänen silmänsä vaan riippuvat kuningattaressa, ja tuntevat sitä vaaleahuntuista yönhämyyn haihtuvaa kuningatarta.

Kuningatar, vaaleahuntuinen, vaaleamielinen, kuningatar, sinne vaaleaan yöhön katsova. Niinkuin liihoittava uneksumus, niinkuin hiljaisen liikituksen haihtumus. Se kuningatar, sielua syleilevä mielen viihdytys, väräjäivän huokauksen hivelyhenki, auteren liina keväisillä koivuilla.

Parsifal värisee ja väräjäi. Tohtisiko hän liikahtaa? Huo'untana hiipii valkomielinen Parsifal kuningattaren rinnalle yö-untuiseen ikkunaan, seisoo kuningattaren rinnalla ikkunassa, varjossa vielä, häämöittävässä yössä. Hetket värähtävät, hiljaiset hetket. Kuningatar ikkunassa, silmänsä utuisessa yössä, Parsifal varjossa rinnallansa, silmänsä kuningattaressa. Kukkasten tuoksu nousee sieltä hiljaisesta yöstä, oma sielukin nousee ja sulaa siihen lempeänä leijailevaan kukkastuoksuun. Koivut uneksuvat silkkiriippuisina vaaleassa yössä. Oma rintakin viihtyy koivujen uneksuvaan vaaleuteen.

Miksi on kyynel kuningattaren silmässä? Parsifal jää hiljaiseksi suviyön edessä. Miksi on suuri kyynel kuningattaren kummassakin silmässä, kummassakin suurena ulos yöhön katsovassa silmässä? Parsifal valkenee ja valkenee. Hän haihtuisi sen kuningattaren rinnaksi, kun se huntuisena nousee, laskeuisi kuin illan

utu sen huokaavan rinnan ympärille, ja ottaisi sen huokaukset itseensä.

Parsifal polvistuu kuningattaren rinnalle. Hänen sydämessään sulaa: kuinka ottaisi hän huokaukset kuningattaren sydämeltä? Hiljaa ottaa hän kuningattaren käden, ja nostaa sen hiljaa polvistuvana huulilleen; hänen sydämensä herkkyy ja silmänsä katsovat värähtävinä kuningattareen, kun hän hiljaisesti vavahdellen suutelee kuningattaren valkeata kättä suvisessa yössä. Kuningattaren silmä herää niistä valkeista koivuunista, hänen silmänsä sulaa Parsifaliin. Miks'ei hän hämmästy? Oliko hän Parsifalia uneksinut, sinne yöhön kyynelsilmäisenä katsoessaan, koska hän sanattomana, silmänsä sieluna jää katsomaan Parsifalia, joka hiljaa nostaa hänen kätensä huulilleen ja suutelee sitä, silmänsä kuningattaren silmissä, toinen käsi sydämellään, polvistuvana.

Silmä silmässä, kumartuu hento Konvira-mur, hiljaa hiljaa, heikosti rypistyy rinnan puhdas liina, Parsifal kuin värjyvä lehti nousee vastaan, yhtävät heidän huulensa ja kätensä. Äänetön pitkä suutelo, Parsifal yhä keveästi polvillaan, kaulansa hiukan taivutettuna, kuningatar hiljaa kumartuneena, käsi hellittämättömästi toisensa kädessä. Hukkuvatko huulet huu-

lelle ja silmä silmään? Levittäyvätkö hetket kuin valkea väristys rinnan ylitse? Parsifal ja Konviramur suutelevat ja rintansa värjyy suutelon-tuntona. Kuinka lievittyvänä ja valkoisena liihoittaa rinta, kuinka hentoisena herää käsi. Haihtuisi olemasta, kuolevana. Rinta nousee ja laajenee valkeana utuliinana, joka häilyy suvisessa yössä kuin hopeaisten äänten haihtuva värjyntä iltaihanain vetten ylitse.

Viimein . . . viimein vasta heräävät Parsifal ja Konviramur suutelonsa kuolemasta. Heräävät suvisessa yössä suloisina, istuvat rinnan häämöittävässä yössä kuin kaksi yhtenä tuoksuna ilmaan haihtuvaa kukkasta. Valuuko sydän toisen rintaan? Valuuko suloutena toiseksi? Istuvat Parsifal ja Konviramur vaalean yön ja hämärtävät onnellisena, istuvat valkenevana aamunakin rinnan suuressa salissa, käsi kädessä ikkunassa heräävän aamun edessä.

IV.

Niinkuin hunajahuulet suullansa, niinkuin hunajahuulet sydämellensä. Lämpimästi suullansa ja sydämellensä. Ruusut tulvivat Parsifalissa. Liljat ja ruusut sydämellä.

Nytkö aamun valjetessa hän on elämään herännyt? Vai joko ennen oli taivas niin syväsinisenä viserryksenä yllä, ja helistivätkö linnut ennen niin kirkkaasti korkeiden puiden vihanassa heilunnassa? Suutelisiko hän kun kaikki herää niin raikasna ympärillensä?

Tai mitä hän suutelisi? Kättänsäkö, hiljaa painavaa kättänsä rinnallansa? Ilmaa, hyväilevää ilmaa ympärillensä? Vai lentäisikö hän jokaisen aukenevan kukkasen rinnaksi ja haihtuisi puunlehvien väräyshämyyn?

Parsifalin silmät kostuvat. Kestääkö hän onnensa värinän? Hän on kipeä, hän on kipeä ihanuudesta. Haihtuisiko hän autuudestansa,

kumpuavasta autuudestansa, joka suloisena haikeutena valuu hänen ylitsensä? Häviäisi olemattomana sinisyyksien helmaan ja häilyisi keveissä, keventävissä ilmoissa?

V.

Viihdytystähti, kuningatar Konviramur. Sieltä tulee se lempeäsilmiä kuningatar. Parsifal värisee kukkaseksi lähestyvän kuningattaren edessä.

Lievittävä liljansilmiä. Hiljaisen silityksen käsi. Harsoisa kuningatar, joka lihoittaa mielen valkoiseksi. Kun Parsifal saa hiljaisesti hiipiä huulilleen sen viileän valkoisen käden, ei hänellä riitä silmiä muuta kuin sen kuningattaren hentomieleksi saattaville silmille.

Avaako se vaalevasti tuleva kuningatar sydämen tähdeksi? Harsoutuuko oma rinta valkohulmuiseksi sen kuningattaren edessä? Ei ikinä hellittäisi huuliansa sen kuningattaren värjyvältä kädeltä. Ei ikinä heräisi lihoitusrintaisesta polvistuksestaan.

Parsifal polvistuu kuningattaren liljainen käsi huulillansa, silmänsä kuningattaren värähtyvän ihanissa silmissä. Hupeneeko Parsifal sen

kuningattaren vaaleauntuvaisesti nousevaan huokaukseen?

Onko ihmisen mieli liljan soittoa hopeaisessa illassa? Soiko kyynelmyrttinä sinikirkkoisen metsän siimeksessä? Ei helmeidy soiton värähdyttämä sydän sen ihanampana, kuin ihminen sen syväsilmä kuningattaren edessä.

Parsifal on kukkanen, Parsifal värähtää kukkasena Konviramurin edessä. Kuin värisevälehtinen, värisevätuoksuinen ruusu aukenee hän viihdytystähtensä edessä ja hukkuisi tuoksuna tähteensä.

VI.

Otanko minä äänen kukkasilta ja laulan, vai soinko sinisen taivaan kellosoittona, kun minä puhun Parsifalista ja Konviramurista rinnan?

Valkea on joutsenen korkea rinta, kun se suvisena iltana soutelee päilyvillä vesillä. Valkeampi on Parsifalin mieli, kun hän seisoo lumirinta Konviramurinsa rinnalla häilyvässä illassa.

Värähtävä on luminen metsä, kun heleän kulkusen ääni raikasna talviaamuna varisee sen riippuvain oksien välillä. Värähtävämpänä ottaa Parsifal Konviramurinsa, valkean tähtensä sydämellensä.

Kirkas on pääskysen liverrys sinisen taivaan alla. Kirkkaammin visertää Parsifalin sydämässä, kun hän katsoo Konviramurinsa päiväkirikkaaseen silmään.

Harras on korkean kukkasen valkea silmäpeilisen lammen rannalla sinisen metsän sa-

lissa. Hartaampana hymisee Parsifalin sydän, kun hän aukenee morsiamensa ja puolionsa, Konviramurinsa edessä.

Parsifal ja Konviramur ovat kaksi ääntä yhteensulaneena sävelenä. Parsifal ja Konviramur ovat kaksi yhteen katseeseen hukkunutta kukkasen silmää. He ovat linnun viserrys ja ilman sinisyys yhtenä iäisenä silmänräpäyksenä.

VII.

Parsifalin täytyy pitää rinnastaan kiinni, kun hän vaeltaa Konviramurinsa rinnalla metsien huojuvassa varjossa, jossa helmiset kukkaset puhkeavat samettiselta ruohostolta.

Kostuvilla silmillä ja ihanuuteensa kuolevana seisoo hän Konviramurinsa rinnalla korkean taivaan alla ja näkee sen valkoisen pilven liidäntää sini-sinisen taivaan keskellä. Valkeavana unhoituksena haihtuu Parsifal meren häilyvään heiluvaan peiliin, kun hän Konviramurinsa rinnalla, käsi hänen kädessään, rintansa liikkuvana seisoo kosteahäämyilevän meren rannalla, ja riutuu sairaansuloiseksi, niinkuin imisi hänen sydäntänsä.

Metsän tummassa varjossa jäisi liikahtamattomaksi ja antaisi sen tumman pehmeän varjon aina värjyvänä hivellä silmänsä ja sieluansa. Heleäsilmäiset kukkaset tienviereltä soivat sieluun

niin, että vielä kauan jälkeenkinpäin, kun ne ovat jääneet silmistä pois, tuntee itsessään heleää, hopeaisesti valuvaa äänen rihmaa.

Ihmisetkin ovat ihmeellinen lempeyden heijastus sydämelle, kun Konviramurin rinnalla aukenee ihanana tuntemaan heitä. Sillä ihmisten silmät ovat aukenevaa liikutusta, ja kun näkee ihmisen silmään ja sieluun, niin valuvana hellyytenä heräisi hänen rinnaksensa. Jälkeenkinpäin jää lämpimäksi rinnassaan, ja kun muistaa ihmisen sieluaukenevan silmän, valaisevat niinkuin korkeat, lempeävaloiset kynttilät sydäntä.

Niin on Parsifal Konviramurin rinnalla hiljaista liikutusta ja hiljaisen rakkauden silmää, ja joka hetki, kun hän tuntee Konviramurin lämpimän käden kädessään, herää hän lämpimämpänä.

VIII.

Konviramur, kukkanen sydämellänsä, sydämässsänsä.

Parsifal istuu ja liikkuu sieluna. Miksi on maailma liikutusreunainen edessänsä? Palavat, kultaiset liikutusreunat maailman kuvilla.

Parsifal istuu ja ihmettelee. Onko Konviramur lempeä, lempeänä valaiseva sädekehys hänen sydämensä ympärillä? Vai miksi sulaa maailman edessä liikutus-valuntana?

Kukkasten punan tuntee silmillänsä ja sielullansa. Metsän tumma varjo hukuttaa mielen. Ihmisten edessä herää ihastuspolttavana kyynelenä.

Konviramur, kukkanen sydämellänsä, sydämässsänsä.

Helteekö rinta rakkauden aaltona ja valuu värjyvän maailman ylitse? Silmät herkkyvät kyynelinä ja sydän vapisee kauneutena.

Haihtuisiko halaukseksi, ja särkyisi kau-
neudesta? Kukkasten-silmistä sairastuu ja me-
ren häilyvän levittävän sinen edessä aukenee
ja puhkee itsestänsä.

Konviramurko, maailmako rinnan avaa?
Konviramurin silmänä tuntee maailman, Konvi-
ramurin rintana sairastaa maailman sulohivelyn.

Konviramur, kukkanen sydämellensä, sydä-
messänsä.

IX.

Graal, jonka malja tulvehtii tulvivarintaisen ihmisen edessä. Graal, jossa syvälaineisin ihminen lainehtii maailman sydämenä. Parsifalin sydän kasvaa. Graaliin on hänen mielensä.

Konviramurin, suloriutumuksensa edessä herää Parsifal muistamaan Graalia. Kun hän iltana istuu Konviramurinsa rinnalla ja herkkyyneenä katsoo hänen sieluunsulavia kasvojaan, silloin herää hänellä mielessä Graal kuin lievi-tyksen kukkanen.

Kipeä on tulvehtivan sydämensä noususta herkyntähukuttavan Konviramurin edessä. Raukenisi maailman ylitse valuvana tunneusvana. Riutuisi kauneuskärsiväksi huokaukseksi. Graalissa, Graalissa keivityisi täyteen kumpunut sydän ihanana tulvana maailman ylitse.

Sinne Graaliin, jossa ihminen aaltoo sydämensä suurta liikutusta. Graaliin, jossa sulanut

ihminen väräjäi maailman sieluksi. Sinne on Parsifalin mieli, kun hän tunnehimmentyvänä värjyy Konviramurinsa, sieluunsärkyvän puolisonsa edessä.

X.

Parsifal on ottanut Konviramuria kädestä, punaviitta Parsifal ja liljarinta Konviramur vaeltavat, ihanimmat vaeltavat Graaliin.

Sydämässään valoa ja silmissään syttymyksen tähteä vaeltavat Parsifal ja Konviramur, vaeltavat käsi kädessä. Niinkuin sinisen taivaan valkeusylentymys, niin on Graal herännyt heidän sydämellensä ja valutoivoisina vaeltavat he sinne.

Siellä Graalin pyhässä kuorissa on rinta kumpuava ylitulvehtivana ihanuuden maljana. Siellä ovat he aukeavat toin'toisensa edessä, kuin kaksi iäisyys-silmää, jotka yhtenä autuudentykähdyksenä värähtävät toisiinsa. Sinne vaeltavat käsi kädessä, kevein askelin.

Ihana on maailma, ihana on ihminen itsekin, kun vaeltaa maailmaa ja etsii Graalia, sydän vedettynä kuin tuuleen levitetty liina sinne. Luulisi linnuksi itsensä, luulisi häilyvänsä taivaan

sinenä. Näkee merta, maata; ihmiset näkee, sydämen liikuntaa ovat ne meret ja maat ja ihmiset, jokainen yrtti tien varrella, jonka ohitse keveämielisenä astuu, virittää rinnan hartaudeksi.

Parsifal ja huountarinta Konviramur vaeltavat ihanatoivovina maailmaa, vaeltavat maailmaa ja etsivät Graalin temppeliä, kumpuillen onnen hetkiä.

XI.

Onko Graalin temppeli hiljaisempi vielä kuin ennen? Graalin korkea valkea temppeli?

Kuorissa neitsyen edessä polvistuvat Parsifal ja Konviramur. Polvistuvat rinnatusten, käsi kädessä. Siellä takana hymisee temppeli, pilarit huojuvat valkoiseen korkeuteen ja huntuisena levittäytyy valkopukuisten neitsyitten virsi sielulle. Polvistuu, polvistuu. Ei liikahtaisi, ei huokaisikaan.

Liihoittaako neitsyt ylhäältä ihmisen sieluun? Vai itsekö nousee valkolihoituksena ja hupentuu sen katsovan neitsyen armosilmään? On vaaleuden kumartumusta. Hiljaa, hiljaa on kaula taipuneena, rinta nousee hentona ja arkana valkean puvun alla, tuntee kätensä raukeina rinnalla ristissä. Polvistuu hiljaa, on kuin liljaa, korkeakaulaista hiipiväoloista liljaa, joka aukenee

väristyksenä. Sinne armosulattavan neitsyen avattuun syliin keventyisi.

Polvistuu rinnan. Onko se toinen rinnalla siinä kuin värähtävä ruusun lehti? Sydän lentää lämpimäksi, nousisi kuin ihana punerrus, kun herää muistamaan sen toisen rinnallansa. Rinnassa niin hivelevä aalto. Haihtuisi olemasta se toinen rinnallansa, sydän ihanana. Kuin kaksi kukkasta lammin rannalla, joiden valkoiset ummut ujoina aukenevat toisensa edessä ja autuaina kumartuvat, valkoinen lehti valkoiselle värjyvälle lehdelle. Sydän liikkuu kultana, sulaneena ihanana kultana. Onko muuta oloa, kuin värjyä, tuntien sitä toista rinnallansa?

Rinnan polvistuvat Parsifal ja Konviramur Graalin kuorissa, kädet ristissä liikkuvilla sydämillään, silmät neitsyessä yllä. Neitsyen edessä leimuu Graalin kultainen malja, eivät Parsifal ja Konviramur huomaa sitä pyhää maljaa, vaan katsovat neitsyttä yllänsä ja häilyvät valkeana nousuna. Mutta malja loistaa selkeänä heidän edessään, se paaltaa hohtavammaksi joka hetki ja punainen viini tulvii sen kultaisten reunojen ylitse. Siitä säteilevästä maljasta herää ihana valaistuskin, se leviää neitsyelle yllä, häilyy kuoriin ympärillä ja lankee lämmintähtisenä polvistuvain Parsifalin ja Konviramurin sydämille.

Polvistuvat Parsifal ja Konviramur, liihoittavat neitsyeen ylhäällä autuaasti keventyvinä, mutta sydämissään virkoo ihana valo.

Ihana tulviva valo. Sydän kasvaa. Ratkeavatko maailman kaikki kukkaset yhtenä hetkenä auki omassa rinnassa? Parsifal ajattelee Konviramuria, Konviramur Parsifalia, molempain rinnat kumpuavat punaisena purppuraisena virtana. Sulaako sydän ihananpolttavana onnena? Ei tiedä, hykertysisikö toin'toiseensa, vai levittyisikö maailman ylitse punaisena punaverhoovana rikkautena. Onko sydämessään niin ihana ja rikas?

Yhtenä hetkenä ovat Parsifal ja Konviramur värähtäneet sen tulisen avaavan maljan edessä, josta valuu kuin kultaa sydämeen, ovat värähtäneet ja käsi kädessä jääneet katsomaan siihen sydämeen sädehtivään maljaan, neitsyt on hälvennyt ylle kuin valkoinen liihoitus. Se pyhähohtoinen malja, loistaako se sydämeksi itsensä ihmiseen? Kuin suuri nouseva tähti sydämessä. Palaa keskellä ihmistä, keskellä rintaa, hälventyy itseltään loistona sen ympärille.

Parsifal ja Konviramur tuntevat sydämensä kuin auringon. Suurena valona hukkuisi maailman ylitse. Tai nousisi kuin siivitetty ilo ja liehuisi ilmoja. Maailma aukenee sydämen edessä,

rakasihana maailma, valuvana hellyytenä tulvisi sen lämminvärjyvän näkynsä ylitse. Parsifalin ja Konviramurin kädet puristuvat yhteen. Rintansa kasvavat. Onko ihminen enää? Onko liikutusta vaan? Onko yhtä ihanaa liikutettua sydäntä, joka aukenee maailmana ja värisee maailmana?

Parsifal ja Konviramur Graalin pyhän maljan edessä. Iäisyysihanaa on polvistua Graalin pyhän maljan edessä, sydän maailmaksi kasvavana, itsestään kuolevana. Eikö kuolekkin joka värähdyksestä, jonka sydämessään tuntee? Mahutuuko maailmassa olemankaan muuta värähdystä, kuin iäisessä hetkessä sydämen lävitse värjyvä liikutus?

EPILOOGI

Graalin temppeli valkeiden vesien edessä. Graalin temppeli hiljaa huminoivissa metsissä. Vedet kuvastelevat totisenheleinä temppelin edessä ja puistot hiljenevät laulun huntuna ympärillä.

Heleätä on Graalin temppelissä. Korkeuksiin nousevat pilarit ympärillä siellä, niiden välillä leijaa virsien humu kuin aukenevasta taivaasta. Alhaalla kirkon sinisessä hämärässä polvistuvat valkopukuiset neitsyet hartaina, syvästihohtavat silmät nostettuina korkeuteen.

Miksi värisee suuri lievittävä ilo sydämelle, kun seisoo siellä humajavassa kirkossa? Kun siinä katselee sitä ylhäisyyksiin nousevaa kirkkoa ja tuntee sielullaan neitsyitten huntuisen polvistuksen ympärillään, silloin valuu sydämelle lempeä ja herkkyyvä lauhtumus. Tuntuu kuin sulaisi pimeys sydämen ympäriltä ja kuin heräisi uudeksi ihmiseksi, jonka koko olo on valkoisen liikituksen värjyntää.

Lempeyttävää ja vapahtavaa on Graalin temppelissä. Siellä Graalin pyhän maljan edessä polvistuvat nimittäin Parsifal, puhdas kuningas ja Konviramur, huntumieli kuningatar, ja heidän rukoillessaan vuotaa pyhä ylhäinen hartaus Graalin marmoritemppelin ylitse, vuotaa kauneushymistys koko maailman sieluun.

Parsifal ja Konviramur Graalin pyhän maljan edessä Graalin pyhässä temppelissä ovat nimittäin maailman kauneusvärisevä sielu, jonka olo hymisee lempeyttävänä ihanuusrauhana maailman lävitse. Elämän pyhimpanä ja ihanimpana väristyksenä polvistuvat Parsifal ja Konviramur kuorissaan, ja ylennettyjen liikutusten heijasteluna herää oleminen heidän rukouksensa edessä.

Ihanasti valaistuu ihmisen sydän siellä Graalin temppelissä seistessä ja sitä ylentyvää rukousta tuntiessa. Anfortaskin, valjentunut kuningas, polvistuu kirkossa valkohuntuisten neitsyitten keskellä, silmänsä lepäävät sulaneina ja kiitollisina Parsifalissa ja Konviramurissa korkeassa kuorissa. Anfortaskin, onneton kuningas on nimittäin sulanut sydämensä pimeästä tuskasta Parsifalin ja Konviramurin keventävän rukouksen edessä, ja nyt kun hän horjuvana ja valkoiuksisena polvistuu Graalin temppelissä,

värisee hän onnellisena, silmänsä vaaleasti lempeinä.

Kun Parsifal ja Konviramur harrasliittyvin käsin ja silmänsä syväloistavina Graalin maljassa polvistuvat kuorissaan, soi nimittäin maailmaan ja jokaiseen sieluun rauha. Heidän olonsa suuri onni hymistää elämän ylhäisihanaksi kuin taivaan korkea seesteinen sini. Heidän rukouksensa hiljentää jokaisen sydämen niin päilyvään lepoon, kuin vesien vaalein heijastus suviyönä. Heidän puhtaat sydämensä loistavat heleyttä maailmaan, niinkuin aurinko siniseen avaruuteen.

Heleä on Graalin temppeli puistoissaan vetensä edessä, ja virret ovat onnen väristystensä kajailevassa pilaristossa. Graalin marmori- sessa temppelissä herää ihminen keveänä ja kirkastuvana, keveänä ja kirkastuvana tuntee hän Parsifalin ja Konviramurin ihanan rukouksen rinnassaan. Siellä Graalin kauniissa temppelissä, polvistuvain Parsifalin ja Konviramurin edessä hiipii sulatuksen käsi jokaisen ihmisen sydämelle ja hän heijastaa lempeänä ja hyvänä.

*

Parsifal ja Konviramur, jotka sularintaisina polvistutte pyhässä kuorissanne Graalin siimek-

sisessä temppelessä! — minä kirjoittajakin polvistun, kun minä kirjoitan teistä: valaiskaa minunkin rintani ja jokainen ihminen ilonneliikutuksella!

Hinta 2:50.